



Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko - neretvanski kanton
OPĆINA JABLJANICA

SLUŽBENI GLASNIK OPĆINE JABLJANICA

3/14

GODINA
XLV

Jablanica, 15. maj 2014.



SLUŽBENI GLASNIK

OPĆINE JABLJANICA

broj 3/2014



S A D R Ž A J

Red. br.	N A Z I V A K T A	Strana
1.	Plan zaštite od požara općine Jablanica	5
2.	Odluka o usvajanju Plana zaštite od požara općine Jablanica	32
3.	Odluka o usvajanju Programa gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države na području općine Jablanica	32
4.	Program gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države na području općine Jablanica	33





PLAN ZAŠTITE OD POŽARA OPĆINE JABLJANICA

I. UVOD

Plan zaštite od požara za područje općine Jablanice izrađen je u skladu sa Uredbom o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara ("Službene novine Federacije BiH", broj 08/11). Kao temeljni dokument na osnovu kojeg je izrađen Plan zaštite od požara je Procjena ugroženosti od požara općine Jablanica.

Prema članu 67. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine Federacije BiH”, broj 87/11) propisano je da Plan zaštite od požara podliježe obavezi ažuriranja jednom u toku kalendarske godine na osnovu novonastalih promjena koje su važne za zaštitu od požara. Pored navedene uredbe, Plan zaštite od požara izrađen je i na osnovu:

- Člana 22. stav 1., 2. i 4. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09);
- Člana 34. i 76. stav 2. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara ("Službene novine Federacije BiH", broj 08/11);
- Tačke 2. Metodologije za izradu procjene ugroženosti od požara kao temeljnog dokumenta za izradu plana zaštite od požara općine ("Službene novine Federacije BiH", broj 08/11);
- Procjene ugroženosti od požara područja općine (koja je sastavni dio jedinstvene procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća) u skladu sa Metodologijom za izradu procjene ugroženosti od požara;
- Kadrovskih, materijalnih i drugih uslova Instituta zaštite od požara i eksplozija kao naučne ustanove, koji su od značaja za izradu plana zaštite od požara.

Plan zaštite od požara sastoji se od tekstualnog i grafičkog dijela. Tekstualnim dijelom plana uređen je način postupanja vatrogasnih jedinica i drugih učesnika u akciji gašenja požara.

Izrada grafičkog dijela Plana zaštite od požara za gradevine i prostore vršena je u skladu sa Uredbom Vlade Federacije BiH o sadržaju, označavanju i čuvanju, kontroli i nostrifikaciji investiciono-tehničke dokumentacije ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/10), a u vezi sa članom 35. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara.

U grafičkom dijelu Plana zaštite od požara korišteni su simboli, oznake i boje prema važećim propisima, s tim da se simboli, oznake i boje nisu koristili u nekim djelovima zbog uticaja na prepozнатljivost tehnološkog postrojenja, odnosno instalacija i zbog umanjenja prepozнатljivosti vatrogasnih simbola i oznaka na planu zaštite od požara.

II. OSNOVNI PODACI O OPĆINI JABLJANICA

2.1. Geografski položaj i površina

Općina Jablanica sa svojih 301 km² površine spada u red manjih općina u Federaciji Bosne i Hercegovine. Gustina naseljenosti iznosi 43,29/ km². Jablanica je jedna od 9 (devet) općina Hercegovačko - neretvanskog kantona. Smještena je u sjevernom dijelu gornje ili visoke Hercegovine. Nalazi se na raskrsnici magistralnih puteva Sarajevo-Mostar i Mostar-Banja Luka, te regionalnih puteva Jablanica-Posušje i Ostrožac- Fojnica. Kroz Jablanicu prolazi i željeznička pruga Sarajevo-Ploče. Jablanica je od Mostara udaljena 45 kilometara, a od Sarajeva 80 kilometara.

2.2. Karakteristike reljefa

Općina Jablanica leži na rijeci Neretvi i uklještena je između jednih od najatraktivnijih planina u Bosni i Hercegovini, Prenja i Čvrsnice, koje svojom prelijepom dolinom otvaraju litičasti kanjon dug više od 30 kilometara. Sama općina je smještena na nekoliko terasa na nadmorskoj visini od 202 metra, što je veoma povoljno sa stanovišta razvoja poljoprivredne proizvodnje, industrije, građenja i održavanja saobraćajnica i drugih sistema komunalne infrastrukture.

2.3. Seizmološke karakteristike

Područje općine Jablanica nalazi se prema seizmološkim karakteristikama u šestoj zoni intenziteta potresa I = V MCS.



2.4. Klimatske karakteristike

Na području općine Jablanica prepliću se submediteranski i kontinentalni klimatski uticaji. Prostor pripada izmjenjenoj jadranskoj klimi, sa izuzetkom visokih planina kojima odgovara planinski ili alpski tip klime. Prosječna godišnja temperatura iznosi od 11° C do 14° C. Prosječne julске temperature variraju od 20° C do 24° C, dok januarska temperatura iznosi oko 5° C.

2.5. Šume

Šume na području općine Jablanica pokrivaju 20.343 ha ili 68,65 % ukupne teritorije. Državne šume čine 84,65 % od ukupne površine šuma, privatne 13,92 %, a u susvojini je 1,43 % površine šuma.

2.6. Geološko – mineralne karakteristike

Općina Jablanica obiluje značajnim prirodnim resursima kao što su vode, minerali i šume, koji još uvijek nisu u dovoljnoj mjeri iskorišteni. Voda za piće je samo djelimično iskorištena za potrebe lokalnog stanovništva, a postoje značajne rezerve koje je moguće iskoristiti u komercijalne svrhe. Voda kao hidropotencijal je maksimalno iskorištena samo na rijeci Neretvi, a ostali su neiskorišteni potencijali na rijeci Doljanci i manjim pritokama.

Od mineralnih sirovina zbog svoje postojanosti, kvaliteta i rezervi koje još uvijek nisu dovoljno ispitane, najznačajnije mjesto zauzima daleko poznati gabro, čija eksploracija i prerada ima skoro stogodišnju tradiciju u Jablanici. Geološka ispitivanja nalazišta gipsa na području općine Jablanica započeta su krajem prošlog stoljeća, a nastavljena su u posljednjih nekoliko godina.

2.7. Ekonomска razvijenost

U prijernatom periodu u oblasti trgovine i ugostiteljstva, kao i u kompletnoj privredi, primat su imala državna-društvena preduzeća. U tom periodu Jablanica je imala razvijenu trgovacku mrežu (preduzeća Apro i Velepromet). Od devedesetih godina prošlog stoljeća, a naročito u postratnom periodu na području općine se ubrzano razvija, u smislu pojave velikog broja preduzeća, oblast trgovine i ugostiteljstva. Uz znatno veći broj trgovackih i ugostiteljskih društava i samostalnih radnji, ova privredna grana postaje jedna od značajnih grana privrednog razvoja. Na području općine Jablanica postoje značajne zalihe sirovina ruda i minerala, te razvijena industrija granita, rudarstva, energetike i poljoprivrede.

Općina Jablanica sa 13.000 stanovnika spada u red manjih općina u Federaciji Bosne i Hercegovine. Gustina naseljenosti iznosi $43,29/\text{km}^2$.

I. TEKSTUALNI DIO PLANA

3.1. Sistem uključivanja profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih jedinica u akciju gašenja požara

U momentu primanja dojave o pojavi požara na njenom području, starješina vatrogasne jedinice, dužan je odmah, samoinicijativno organizirati izlazak jedinice na mjesto požara i pristupiti njegovom gašenju i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Kada je na mjestu intervencije prva počela da interveniše dobrovoljna vatrogasna jedinica vatrogasnog društva, ili pravnog lica, akcijom rukovodi rukovodilac akcije gašenja požara, odnosno komandir navedene jedinice do dolaska profesionalne vatrogasne jedinice, kada rukovođenje intervencijom preuzima rukovodilac akcije gašenja požara ili starješina profesionalne vatrogasne jedinice.

Ukoliko je na mjestu požara prva počela interveciju interventna PVJ, akcijom gašenja požara rukovodi rukovodilac akcije gašenja požara te jedinice. Ukoliko je za gašenje požara potrebno angažovati kompletну PVJ Jablanica, rukovođenje akcijom gašenja požara preuzima starješina PVJ Jablanica koji vrši raspored jedinice, određuje pravce djelovanja i taktiku gašenja požara.

DVJ koja dolazi kao ispomoć PVJ, stavlja se na raspolaganje rukovodiocu akcije gašenja požara PVJ. Dolaskom na mjesto požara, starješina vatrogasne jedinice koja je došla kao ispomoć, javlja se rukovodiocu akcije gašenja požara, kojeg upoznaje sa ljudskim i materijalnim resursima kojima raspolaže. Rukovodilac akcije gašenja požara raspoređuje pristiglu jedinicu prema vlastitom planu gašenja požara, određujući joj pravac i smjer dejstva. Starješina pristigle vatrogasne jedinice potičinjava se rukovodiocu akcije gašenja požara i dužan je izvršavati sva njegova naređenja sve dok se požar potpuno ne ugasi ili jedinica bude zamijenjena.

Ukoliko se radi o vatrogasnim jedinicama pristiglim kao ispomoć iz drugih općina postupak je sljedeći: Vatrogasna jedinica koja dolazi kao ispomoć na područje općine Jablanica, stavlja se na raspolaganje Općinskom štabu civilne zaštite. Starješina pristigle vatrogasne jedinice dužan je upoznati komandanta Općinskog štaba civilne zaštite Jablanica sa kojim snagama i sredstvima je došao kao ispomoć. Komandant Općinskog štaba



civilne zaštite, pristiglu jedinicu sa vodičem upućuje na mjesto požara. Dolaskom na požarište, starješina vatrogasne jedinice koja je došla kao ispomoć, javlja se rukovodiocu akcije gašenja požara, kojeg takođe upoznaje sa ljudskim i materijalnim resursima kojima raspolaže. Starješina jedinice koja je došla kao ispomoć potčinjava se rukovodiocu akcije gašenja požara i izvršava sva njegova naređenja. Pravac djelovanja jedinice, odmor, zamjenu i sve ostale aktivnosti vezane za pristiglu jedinicu određuje rukovodilac akcije gašenja požarom od momenta potčinjavanja jedinice do potpunog gašenja požara ili naredbe Općinskog štaba civilne zaštite.

Taktičko sadejstvo svih vatrogasnih jedinica koje su pristigle na mjesto požara sa vlastitom vatrogasnog jedinicom, ostvaruje se pod komandom starješine profesionalne vatrogasne jedinice Jablanica, kao rukovodiocom akcijom gašenja koji samostalno odlučuje o svim elementima akcije gašenja i niko nema pravo da se miješa u njegov rad.

Ako rukovodilac akcijom gašenja požara, kod velikih i katastrofalnih požara nije u stanju da sam ostvaruje potpunu koordinaciju rada svih jedinica koje učestvuju u akciji gašenja požara, o tome obavještava Štab civilne zaštite općine Jablanica. U koordinaciji sa Štabom civilne zaštite općine Jablanica formira se operativni štab za gašenje požara kao i komandni punkt za to tijelo. Operativni štab ima zadatak da obezbijedi ljudske i materijalne potencijale za gašenje požara u skladu sa planom koji je donio rukovodilac akcije gašenja požara, eventualnu zdravstvenu pomoć, evakuacije, te kompletno logističko obezbjeđenje akcije gašenja požara. U sastav operativnog štaba ulaze:

- Rukovodilac akcija gašenja požara i rukovodioci većih vatrogasnih jedinica;
- Predstavnik štaba civilne zaštite Općine Jablanica;
- Stručna lica elektroprivredne, vodovoda, zdravstva i drugih službi čije prisustvo može doprinijeti uspešnom gašenju požara.

3.2. Sistem subordiniranja i zapovjedanja u akcijama gašenja većih požara

Osnovne snage za obavljanje vatrogasne djelatnosti na području općine Jablanica su:

- a) Profesionalna vatrogasna jedinica, koju osniva općina, predstavlja osnovnu snagu za zaštitu od požara;
- b) Dobrovoljne vatrogasne jedinice koje osnivaju dobrotoljna vatrogasna društva;
- c) Jedinice i povjerenici civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja, organi uprave civilne zaštite, štabovi civilne zaštite;
- d) Općinske jedinice civilne zaštite specijalizovane namjene za protivpožarnu zaštitu;
- e) Operativni centar civilne zaštite općine koji osigurava komunikacijsko – informacijsku podršku štabovima civilne zaštite i drugim organima koji rukovode akcijama zaštite na području ugroženom od požara.

Brojnost vatrogasnih jedinica na području općine Jablanica:

- Jedna (1) profesionalna vatrogasna jedinica (u dalnjem tekstu PVJ);
- Jedna(1) dobrotoljna vatrogasna jedinica (u dalnjem tekstu: DVJ);

Profesionalnom vatrogasnog jedinicom općine rukovodi starješina jedinice koji ispunjava uslove utvrđene u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi u općini Jablanica.

Pri gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, po zahtjevu starješine vatrogasne jedinice, ili lica koje ga zamjenjuje, angažuju se i dobrotoljne vatrogasne jedinice.

Dobrotoljnim vatrogasnim jedinicama koje su formirane u vatrogasnim društвima i vatrogasnog jedinicu u pravnim licima, rukovodi komadir jedinice. Komandire jedinica imenuje nadležni organ određen aktom vatrogasnog društva, odnosno pravnog lica u sporazumu sa starješinom profesionalne vatrogasne jedinice općine ili kantona.

Sistem rukovođenja i komandovanja vatrogasnim jedinicama uređen je tako da najvećom jedinicom po formaciji zapovijeda starješina koji je najveći po rangu.

Starješina jedinice odjeljenja podređen je rukovodiocu Službe civilne zaštite ili rukovodiocu drugog organa u čijem sastavu se nalazi vatrogasna jedinica. U situacijama velikih požara ili drugih prirodnih nesreća, starješina vatrogasne jedinice koji rukovodi akcijom gašenja požara i zaštitom i spašavanjem ljudi i materijalnih dobara direktno je podređen nadležnom štabu civilne zaštite čija naređenja je obavezan izvršavati.



Starješini jedinice – odjeljenja odgovorni su:

- Starješina grupe;
- Svi profesionalni vatrogasci u grupi.

Kada u akcijama gašenja požara pored profesionalnih vatrogasnih jedinica učestvuju i dobrovoljne vatrogasne jedinice i vatrogasne jedinice pravnih lica, akcijom gašenja požara rukovodi starješina profesionalne vatrogasne jedinice, a svi ostali su mu podređeni i moraju izvršavati njegova naređenja.

Radi što efikasnijeg i nesmetanog gašenja požara, rukovodilac akcije gašenja požara u obavljanju vatrogasne intervencije ima ovlaštenje da:

- zabrani pristup nepozvanim licima, kao i saobraćaj preko i pored mjesta intervencije;
- pozove policiju da osigura lice mjesta;
- naredi evakuaciju ljudi i materijalnih dobara sa ugroženog područja;
- naredi prekid dovoda električne energije i gasa;
- naredi djelimično ili potpuno rušenje objekata preko kojih bi se požar mogao proširiti;
- preusmjeri dovod vode na mjesto gašenja požara;
- naredi korištenje vode iz bunara, cisterni i rezervoara koja se može koristiti za gašenje požara bez obzira kome bunari i cisterni pripadaju;
- naredi korištenje vozila pravnih lica, državnih organa i pojedinaca za prevoz nastrandalih do najbliže zdravstvene ustanove;
- nasilno otvoriti zaključani objekat koji nije zahvaćen požarom, ako doprinosi uspješnosti intervencije;
- naredi licima koja stanuju ili su se zatekla u neposrednoj blizini intervencije da pruže pomoći u intervenciji.

Sve navedene mjere, rukovodilac akcije gašenja požara naređuje rješenjem ili usmeno. Ukoliko je izdata usmena naredba, pisano rješenje mora uslijediti u roku od 24 sata. Iste ove mjere može narediti i inspektor za vatrogastvo.

U situacijama proglašenja nesreće od požara za područje općine Jablanica, akcijama zaštite i spašavanja rukovodi Općinski štab civilne zaštite.

3.3. Sistem rukovođenja u akcijama gašenja većih požara

Vatrogasna jedinica ili ispostava te jedinice, u momentu primanja dojave o pojavi požara na njenom području, starješina te jedinice, odnosno ispostave, dužan je odmah, samoinicijativno organizirati izlazak jedinice, odnosno ispostave na mjesto požara i pristupiti njegovom gašenju i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Akcijom gašenja požara, odnosno vatrogasnom intervencijom, rukovodi rukovodilac akcije gašenja požara čija je jedinica prva počela gasiti požar.

Kada je na mjestu intervencije prva počela da interveniše dobrovoljna vatrogasna jedinica vatrogasnog društva, ili pravnog lica, akcijom rukovodi rukovodilac akcije gašenja požara navedene jedinice do dolaska profesionalne vatrogasne jedinice, kada rukovođenje intervencijom preuzima rukovodilac akcije gašenja požara profesionalne vatrogasne jedinice.

Ako starješina vatrogasne jedinice koji rukovodi akcijom gašenja požara procjeni da angažiranim jedinicom, sredstvima i opremom, nije u mogućnosti uspješno završiti intervenciju o tome odmah izvještava rukovodioca općinske službe civilne zaštite.

Šef službe - pomoćnik općinskog načelnika za civilnu zaštitu dužan je na osnovu raspoloživih podataka odmah donijeti odluku o angažovanju ostalih raspoloživih snaga formiranih dobrovoljnih vatrogasnih jedinica i vatrogasnih jedinica pravnih lica sa područja općine Jablanica.

Ako angažirane vatrogasne jedinice nisu dovoljne za izvršenje vatrogasne intervencije, u tom slučaju rukovodilac službe civilne zaštite dužan je odmah poduzeti sljedeće:

- Angažirati snage i sredstva civilne zaštite općine i općinskih organa uprave i u dogовору са starješinom vatrogasne jedinice narediti im izvršavanje odabranih mjera zaštite i spašavanja;
- Aktivirati općinski štab civilne zaštite sazivanjem vanredne sjednice na kojoj se vrši procjena situacije, odabir snaga i sredstava civilne zaštite i općinskih organa uprave i nalaže im izvršavanje odabranih mjera zaštite i spašavanja.



U slučaju ako poduzete mjere i odabrane snage civilne zaštite pruže uspješan odgovor prestaje angažman Štaba civilne zaštite i daljnje aktivnosti se prepuštaju nadležnim općinskim organima vlasti da ih rješavaju kroz svoju redovnu aktivnost.

U slučaju da poduzete mjere zaštite i spašavanja nisu dale očekivan rezultat i da je i dalje prisutna prijetnja po ljude i materijalna dobra, zakazuje se vanredna sjednica i ponovo aktiviranje Općinskog štaba civilne zaštite.

Na osnovu izvršene analize i procjene situacije općinski štab daje prijedlog općinskom načelniku da donese Odluku o proglašenju stanja prirodne nesreće izazvane požarom”.

Nakon donošenja Odluke o proglašenju stanja prirodne nesreće od požara, općinski štab civilne zaštite provodi drugu fazu rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja.

To je najvažnija funkcija štaba civilne zaštite, koja podrazumijeva da štab civilne zaštite u fazi spašavanja i u fazi otklanjanja posljedica:

- 1) odlučuje o upotrebi i angažiranju svih snaga i sredstava civilne zaštite, kao i ljudstva i sredstava organa uprave i upravnih organizacija, pravnih lica i drugih institucija i građana i njihovih sredstava, na zadacima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara koji su ugroženi ili nastradali od požara na području koje je pogodeno požarom;
- 2) da u toku faze spašavanja i faze otklanjanja posljedica neprekidno vrši usmjeravanje i raspoređivanje snaga i sredstava na područja na kojima je njihovo angažovanje potrebno i određuje mjere i aktivnosti koje treba preuzeti i
- 3) da usmjerava i koordinira ukupne aktivnosti na spašavanju ljudi i materijalnih dobara i otklanjanju posljedica na području pogodenom požarom.

Vatrogasne jedinice, pravna lica, državni organi, druge institucije i samostalne radnje i građani dužni su postupiti po naredbi štaba civilne zaštite.

U slučaju da provođenje navedenih aktivnosti od strane Općinskog štaba civilne zaštite da rezultat prestaje angažman štaba i daljnje aktivnosti se prepuštaju nadležnim općinskim organima vlasti da ih rješavaju kroz svoju redovnu djelatnost.

U slučaju da angažirane snage i sredstva i poduzete mjere zaštite i spašavanja nisu dale očekivani rezultat i da požar i dalje ugrožava ljude i materijalna dobra, upućuje se zahtjev za pomoć direktoru Kantonalne uprave civilne zaštite. Zahtjev se razmatra i donosi na sjednici općinskog štaba, a podnosi ga Općinski načelnik.

Redoslijed radnji na kantonalnom nivou je potpuno isti kao i na općinskom.

Direktor Kantonalne uprave civilne zaštite (u nastavku KŠCZ), u skladu sa svojim ovlaštenjima angažira kantonalne snage i sredstva civilne zaštite i kantonalnih organa uprave odnosno kantonalni štab civilne zaštite na pružanju pomoći na mjestu ugroženom požarom.

U slučaju da poduzete aktivnosti ne daju rezultat KŠCZ predlaže Vladi kantona da proglaši stanje prirodne nesreće od požara.

Nakon proglašenja stanja prirodne nesreće uzrokovane požarom na nivou kantona, KŠCZ pored snaga i sredstava civilne zaštite, organa uprave kantona i pravnih lica ima ovlaštenja da za gašenje požara angažira i snage i sredstva zaštite i spašavanja ostalih općina, a prije svih vatrogasne jedinice i uputi ih na mjesto požara.

U slučaju da aktivnosti poduzete od direktora KUCZ i KŠCZ ne daju rezultat i ne uklone opasnost od požara, na prijedlog KŠCZ Vlada Hercegovačko - neretvanskog kantona podnosi Zahtjev za pomoć direktoru Federalne uprave civilne zaštite.

Redoslijed radnji na nivou Federacije je potpuno isti kao i na nižim nivoima.

Direktor FUCZ, u skladu sa svojim ovlaštenjima, angažira federalne snage i sredstva civilne zaštite i federalnih organa uprave, a ako to ne da rezultat aktivira Federalni štab civilne zaštite.

Kod gašenja požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu, na zaštićenim područjima i objektima, i u drugim slučajevima kada je potrebno posebno stručno poznavanje tehnoloških postupaka i opasnosti karakterističnim za navedene postupke (minirana i druga područja), rukovodilac akcije gašenja požara dužan je ostvariti saradnju sa licem koje je stručno za taj tehnološki postupak i tako osigurati sigurnost i uspješno gašenje požara, s tim da se gašenje požara u šumama i na šumskom zemljištu vrši na način predviđen u Zakonu o šumama Hercegovačko-neretvanskog kantona (Narodne novine HNŽ, broj: 2/98, 4/00, 7/04) Zakonom o šumama.

Ukoliko je došlo do požara na terenu kontaminiranim neeksplodiranim ubojnim sredstvima ili se sumnja da bi na tom području mogla postojati NUS-a, postupa se na sljedeći način. Ukoliko na miniranom



području treba intervenisati interventna jedinica JP „Šumarstvo Srednjeneretsko i Šume HZ Herceg Bosne, PVJ ili vatrogasna jedinica DVD-a, neophodno je putem Kantonalnog operativnog centra civilne zaštite dostaviti zahtjev Kantonalnoj upravi civilne zaštite Hercegovačko – neretvanskog kantona za angažovanje TUN tima na ugroženom području. Sve daljnje radnje na gašenju požara, rukovodilac akcije gašenja požara će koordinirati sa vođom TUN tima.

Požari na miniranom području po pravilu se ne smiju gasiti sa zemlje osim u konsultacijama sa vođom TUN tima. Uvijek treba nastojati da se sa sigurne udaljenosti nastoji spriječiti širenje požara izvan miniranog područja stvaranjem požarnih prepreka ili na drugi adekvatan način. Ukoliko se radi o požaru koji se desio na nepristupačnom miniranom području, za gašenje je neophodno angažovati helikoptere Oružanih snaga Bosne i Hercegovine ili druga sredstva za gašenje požara iz vazduha. Angažovanje Oružanih snaga Bosne i Hercegovine vrši se na način i po proceduri opisanoj u poglavlju o angažovanju Oružanih snaga BiH.

3.4. Načini pozivanja i uključivanja distributera energenata u akciju gašenja požara

Rukovodilac akcije gašenja požara ima ovlasti da naredi isključenje energenata. Ako je za akciju gašenja požara, koja traje u toku radnog vremena, potrebno isključenje električne energije, rukovodilac akcije gašenja požara zahtjev podnosi sredstvima veze dežurnom u operativnom centru civilne zaštite koji zahtjev proslijedi dežurnom dispečeru „Elektrodistribucije“, bilo da izvrši direktno prespajanje rukovodioca akcije gašenja požara i dispečera Elektroprenosa ili da zahtjev lično proslijedi.

Sve radnje koje poduzima dežurni u operativnom centru civilne zaštite evidentira u dnevnik dežurstva. Ukoliko je potrebno isključenje električne energije izvan radnog vremena, rukovodilac akcije gašenja požara (ukoliko mu tehničke mogućnosti sredstava veze kojima raspolaže to omogućuju) direktno poziva dežurnog dispečera „Elektrodistribucije“ i istom saopštava svoj zahtjev. Ukoliko nema tehničkih mogućnosti za direktni kontakt, zahtjev proslijedi dežurnom vatrogasne jedinice koji zahtjev proslijedi dežurnom dispečeru.

Dežurni vatrogasne jedinice u odgovarajuće evidencije mora da zavede sve radnje koje je poduzeo, zahtjev za isključenje, vrijeme, područje, ime i prezime rukovaoca akcije gašenja požara, kao i personalne podatke dežurnog dispečera. Isto tako, treba evidentirati vrijeme kad je odobreno isključenje energenta, na kojem području, i o istom obavijestiti rukovodioca gašenja požara.

Isključenje električne energije u slučaju požara može vršiti samo stručno pogonsko osoblje koje radi na elektroenergetskim postrojenjima i to:

- U napojnim TS isključenje električne energije u slučaju požara može vršiti samo stručno pogonsko osoblje kompanije "Elektroprenos" BiH, "Elektrodistribucija" Jablanica ili Elektro-Doljani, koje upravlja postrojenjima na tom području;
- U svim drugim TS (distributivnim) isključenje električne energije u slučaju požara može vršiti samo stručno pogonsko osoblje "Elektrodistribucije" koje radi na održavanju tih postrojenja;
- U TS preko kojih se napajaju električnom energijom industrijski objekti isključenje električne energije u slučaju požara može vršiti samo stručno pogonsko osoblje koje radi na održavanju tih postrojenja.

Samo u krajnjoj nuždi isključenje električne energije u slučaju požara mogu vršiti za to obučeni pripadnici vatrogasnih jedinica uz odobrenje Elektrodistribucije Jablanica.

U slučaju većih požara u kojima su požarom zahvaćene ili neposredno ugrožene elektroenergetske mreže i postrojenja, isključenje električne energije se vrši u napojnim TS pomoću glavnih prekidača na dovodnim ili odvodnim poljima. Isključenje električne energije se može vršiti ručno, a ako bi ova manipulacija bila opasna za pogonsko osoblje, isključenje električne energije se može izvršiti daljinskim prekidačem smještenim na komandnom pultu u prostoriji dežurnog električara.

U slučaju manjih požara u kojima su požarom zahvaćene ili neposredno ugrožene električne mreže i instalacije, isključenje električne energije se može izvršiti pomoću glavnih prekidača na dovodima ili odvodima u TS preko koje se električne mreže i instalacije napajaju električnom energijom.

Isključenjem električne energije ne smije se ometati ili prekidati normalan rad vatrogasnih pumpi na električni pogon, stabilnih uređaja za gašenje požara, liftova itd.

3.5. Uključivanje komunalnih preduzeća u akciju gašenja požara

U slučaju požara većih razmjera na području općine Jablanica u akciju gašenja požara se uključuje i JKP Jablanica d.d. koja se stavlja na raspolaganje službi CZ i Vatrogasnim jedinicama sa svojim materijalno-tehničkim sredstvima. Uključivanje komunalnog preduzeća u akciju gašenja požara vrši se putem telefona koji je naveden u sljedećoj tabeli:

**Tabela br.1.**

Ustanova	Adresa	Kontak broj
JKP Jablanica d.d.	Željeznička bb	Tel. 036/ 752-378 Fax. 036/ 753-183

3.6. Uključivanje službi za pružanje prve medicinske pomoći u akciju gašenja požara

Ukoliko ima saznanja da ima povrijeđenih ljudi, rukovodilac akcije gašenja požara, preko operativnog centra odmah poziva hitnu pomoć na mjesto požara. U općini Jablanica djeluje Dom zdravlja Jablanica. Kako u Jablanici nema bolnice, koriste se usluge kantonalnih bolničkih centara u susjednim općinama. Dom zdravlja Jablanica usko sarađuje sa medicinskim centrom „Dr. Safet Mujić“ i sa Sveučilišno kliničkom bolnicom u Mostaru.

Rukovodilac akcije gašenja požara poziva stručnu medicinsku pomoć iz Doma zdravlja Jablanica na brojeve telefona prikazane u sljedećoj tabeli:

Tabela br.2.

Ustanova	Adresa	Kontakt broj	Zaduženja
Dom Zdravlja Jablanica	Sulje Čilića 15	Tel. 036/ 752-664 Tel. 036/ 752-693 Fax. 036/ 752-664	Obavlja primarnu zdravstvenu zaštitu

U slučaju velikih šumskih požara ili požara na farmama, kada postoji mogućnost širenja zaraznih bolesti sa životinja na čovjeka, u akciju gašenja požara treba uključiti i Veterinarsku stanicu Jablanica. U narednoj tabeli prikazana je adresa i kontakt telefoni.

Tabela br.3.

Ustanova	Adresa	Kontakt broj
Veterinarska stanica d.d. Jablanica	Omladinsko šetalište bb	Tel. 036/ 752-817 Fax. 036/ 752-817 Mob. 061/ 175-319

3.7. Uključivanje službi ili preduzeća te odgovornih osoba za osiguranje hrane i vode u akciju gašenja požara

U slučaju izbijanja požara većih razmjera, odnosno proglašavanja prirodne i druge nesreće aktivira se Civilna zaštita općine i formira Operativni štab koji rukovodi akcijom otklanjanja opasnosti, obezbjeđuje hranu i vodu u akciji gašenja požara, za potrebe gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara angažuje organizacije i preduzeća da stave na raspolaganje potreban broj ljudi, alata, prevoznih, tehničkih i drugih sredstava.

U akcijama gašenja požara većih razmjera snabdijevanje hranom i pićem vatrogasaca i ostalih snaga angažovanih od strane OŠCZ Jablanica obezbjeđuje lice koje ovlasti Općinski štab civilne zaštite. U sljedećoj tabeli dat je pregled službi koje mogu biti angažovane u slučaju većih požara.

Tabela br. 4.

Adresa	Kontakt telefon	Zaduženja	Kontakt osoba
CRVENI KRIŽ OPĆINE JABLJANICA			
Doljanka 5	036/ 753-160	Obezbeđuje hranu, vodu te druge namirnice potrebne za gasitelje te službe zaštite i spašavanja u slučajevima prirodnih i drugih nesreća.	Zehra Krnjić
MDD HO MERHAMET			
Doljanka 5	036/ 752-672	Obezbeđuje hranu, odjeću, deke, organizira podjelu istih, posjeduje magacine za skladištenja manjih količina hrane i robe.	Omer Ivković



3.8. Način zamjene vatrogasnih jedinica s novim jedinicama na gašenju požara

Profesionalna vatrogasna jedinica Jablanica sa postojećim brojem vatrogasaca kao i MTS-a kojima raspolaže nije u stanju intervenisati i ugasiti veće požare na području općine Jablanica bez traženja pomoći od drugih općina. U situaciji katastrofalnih požara ili u situacijama nesreća prouzrokovanih požarom, kada bi na gašenju požara bilo potrebno angažovanje kompletne PVJ Jablanica sa ljudstvom i MTS-a neprekidno duže od osam, odnosno dvanaest sati, istim bi trebalo osigurati adekvatnu zamjenu na samom požarištu kako se ne bi prekidao kontinuitet u gašenju požara. Zamjena PVJ Jablanica u tom slučaju mora se obezbijediti kroz traženje pomoći u ljudstvu i tehnicu od drugih općina ili na drugi način.

Zamjena vatrogasne jedinice novom vatrogasnom jedinicom vrši se i u sljedećim situacijama:

- o U slučaju ozljeđivanja pripadnika jedinice tokom akcije gašenja požara ili u putu do požarišta;
- o U slučaju trovanja gasovima na požarištu ili eksplozija mina;
- o U slučaju umora vatrogasaca;
- o U slučaju zahtjeva Općinskog štaba civilne zaštite.

Zamjena vatrogasnih jedinica angažovanih na gašenju požara obavlja se na mjestu vatrogasne intervencije.

Zamjeni vatrogasnih jedinica novim vrši rukovodilac akcije gašenja požara na način da vrši postepeno uvođenje pripadnika nove jedinice vodeći računa o opremi i vozilima koja koriste.

3.9. Način uključivanja Oružanih snaga u gašenju požara

3.9.1. Opće odredbe

Savremeni principi organizacije i misija oružanih snaga prepostavlja i obavezuje oružane snage svake države da u svojim misijama i kroz odgovarajuće procedure utvrde nivoe i načine pružanja pomoći civilnim vlastima u prirodnim i drugim nesrećama.

Angažiranje Oružanih snaga Bosne i Hercegovine na pružanju pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne ili druge nesreće vrši se u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službene novine BiH", broj: 88/05), Okvirnim Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini i Zakonom o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inozemstvu ("Službene novine BiH", broj 14/05).

"Oružane snage Bosne i Hercegovine se u reagiranju na prirodne ili druge nesreće u pravilu angažuju na pružanju trenutne i kratkoročne pomoći civilnim organima, i to:

- pomoć na terenu izvođenja odgovora na prirodne ili druge nesreće;
- pomoć u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara;
- pomoć u izvršenju humanitarne operacije odgovora na prirodne ili druge nesreće".¹

3.9.2. Uslovi potrebni za angažovanje snaga

Oružane snage Bosne i Hercegovine se mogu angažovati u skladu sa standardnim operativnim procedurama angažovanja OS BiH na pružanju pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne ili druge nesreće (broj 06-04-3-3229/10 od 09.07.2012. godine, Ministarstvo odbrane BiH) i (broj 09-04-1-5034-17/10 od 15.07.2010. godine, Ministarstvo sigurnosti BiH).

Da bi se uopće mogle angažovati Oružane snage BiH u akcijama zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća na području Federacije BiH, neophodno je da se ispune sljedeći uslovi:

- da je na određenom području Federacije BiH nastala neka od prirodnih nepogoda ili druga nesreća većih razmjera,
- da snage i sredstva civilne zaštite i druge snage i sredstva koja su angažovana na zaštiti ljudi i materijalnih dobara nisu dovoljna da osiguraju efikasnu zaštitu i spašavanje na ugroženom području i
- da će se angažovanjem Oružanih snaga BiH smanjiti posljedice prirodne ili druge nesreće.

3.9.3. Faze angažovanja

"Oružane snage Bosne i Hercegovine se mogu angažirati u sljedećim fazama organizacije i odgovora na prirodne ili druge nesreće:

¹ Standardne operativne procedure angažiranja Oružanih snaga Bosne i Hercegovine na pružanju pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, 2012. godine, član 5. stav 2.



- faza upozoravanja,
- faza uzbunjivanja i angažiranja resursa pomoći,
- faza procjena i izvođenja operacija,
- faza prestanka angažmana snaga pomoći".²

Zahtjev za angažovanje oružanih snaga za potrebe općine podnosi Općinski štab civilne zaštite Kantonalnom štabu civilne zaštite, nakon čega Kantonalni štab CZ proslijedi zahtjev Vladi Federacije BiH ili Federalnom štabu CZ. Premijer vlade Federacije BiH, odnosno Komandant Federalnog štaba civilne zaštite, zahtjev za pomoći dostavlja Ministarstvu sigurnosti BiH na propisanom obrascu. Nakon što razmotri zahtjev, „Ministar sigurnosti BiH podnosi zahtjev Ministru odbrane BiH”.³

Ministar odbrane BiH na bazi zaprimljenog zahtjeva, traži od Predsjedništva BiH ovlaštenje za angažovanje Oružanih snaga BiH na pružanju pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne ili druge nesreće. Po dobijanju ovlaštenja izdaje naređenje za angažovanje oružanih snaga. Za sve vrijeme angažovanja pripadnika i jedinica Oružanih snaga BiH, istima komanduje nadređeni starješina. „Ministarstvo sigurnosti BiH utvrđuje odgovarajući civilni organ kojem će biti odgovorni angažovani pripadnici i jedinice Oružanih snaga BiH”⁴ za vrijeme angažovanja u akcijama gašenja požara.

3.10. Slučajevi kada se s nastalom požarom upoznaje Općinski načelnik, predsjedavajući Općinskog vijeća i druge osobe zadužene za zaštitu od požara u tijelima lokalne uprave

Općinski operativni centar civilne zaštite nadležan je za prikupljanje, obradu i distribuciju podataka o svim prirodnim i drugim nesrećama na području općine, a koji navedene podatke i informacije dostavlja nadležnim organima. Kada dobije informaciju od Općinskog centra civilne zaštite, rukovodilac općinske službe civilne zaštite upoznat će načelnika Općine, predsjedavajućeg Općinskog vijeća i druge osobe zadužene za zaštitu i spašavanje od požara u tijelima lokalne uprave:

- u slučaju požara i/ili eksplozije i druge opasne situacije, u kojoj je došlo do stradanja više osoba,
- u slučaju požara i/ili eksplozije kada je nastupila materijalna šteta koja bitno ometa proizvodni proces u privrednim subjektima i/ili kada je usljed požara na duže vrijeme onemogućeno korištenje stambenih objekata za stanovanje većeg broja lica,
- u slučajevima kada je potrebno angažovati dodatne snage sa područja drugih općina ili kantona, te ih uključiti u gašenje požara,
- u slučaju kada se za potrebe gašenja požara mora osigurati oprema, ljudstvo ili bilo koji drugi vid pomoći,
- u slučaju kada treba poslati snage općinske vatrogasne jedinice u ispomoći drugim općinama ili kantonima.

Informacije obavezno treba da sadrže sljedeće podatke:

- vrijeme nastanka požara;
- područje na kojem se požar pojavio;
- uzrok nastanka;
- koje su snage i sredstva angažovane prilikom lokaliziranja i gašenja požara;
- posljedice koje se odnose na ljudske žrtve;
- poduzete mjere na zaštiti i spašavanju ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara;
- lokacije evakuisanog stanovništva (njihov broj) sa područja ugroženog požarom;
- broj ugroženih objekata ili veličina ugroženih površina (šuma, voćnjaka i sl.);
- posljedice nastale na materijalnim dobrima (stambenim, komunalnim, privrednim i infrastrukturnim objektima);
- potrebna pomoć u snagama i sredstvima.

² Standardne operativne procedure angažiranja Oružanih snaga Bosne i Hercegovine na pružanju pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, 2012. godine, član 8.

³ Standardne operativne procedure angažiranja Oružanih snaga Bosne i Hercegovine na pružanju pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, 2012. godine, član 11.

⁴ Standardne operativne procedure angažiranja Oružanih snaga Bosne i Hercegovine na pružanju pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, 2012. godine, član 7. stav 4.



3.11. Slučajevi kada se u akciju gašenja požara pozivaju, odnosno uključuju vatrogasne jedinice susjednih i drugih općina i gradova

Vatrogasna jedinica općine Jablanica u momentu dobijanja dojave o požaru na području općine, organizuje se tako što dežurni vatrogasne jedinice odmah organizuje izlazak jedinice na mjesto požara, te pristupa gašenju požara, spašavanju ljudi i materijalnih dobara, bez obzira o čijim životima i materijalnim dobrima se radi.

Ako starješina vatrogasne jedinice koji rukovodi akcijom gašenja požara procjeni da angažiranim jedinicama, sredstvima i opremom, nije u mogućnosti uspješno završiti intervenciju o tome odmah izvještava rukovodioca općinske službe civilne zaštite.

Rukovodilac te službe dužan je odmah na osnovu raspoloživih podataka odlučiti o angažiranju općinske, odnosno gradske profesionalne vatrogasne jedinice ili ispostave zajedničke profesionalne vatrogasne jedinice kantona i dobrovoljnih vatrogasnih jedinica sa područja općine na gašenju požara koje nisu angažirane na gašenju požara.

Ako angažirane vatrogasne jedinice nisu dovoljne za izvršenje vatrogasne intervencije, u tom slučaju rukovodilac službe civilne zaštite dužan je odmah poduzeti sljedeće:

- Angažirati snage i sredstva civilne zaštite općine i općinskih organa uprave i u dogovoru sa starješinom vatrogasne jedinice nalaže im izvršavanje odabralih mjer zaštite i spašavanja;
- Aktivirati Općinski štab civilne zaštite sazivanjem vanredne sjednice na kojoj se vrši procjena situacije, odabir snaga i sredstava civilne zaštite i općinskih organa uprave i nalaže im izvršavanje odabralih mjer zaštite i spašavanja.

Štab civilne zaštite Općine Jablanica ovlašten je da poduzme sljedeće mјere:

- Naredi svim jedinicama i povjerenicima civilne zaštite, kao i službama zaštite i spašavanja koje pripadaju općini učešće u spašavanju ljudi i materijalnih dobara i gašenju požara;
- Da naredi pravnim licima, općinskim organima i institucijama, samostalnim radnjama i građanima da stave na raspolaganje alat, prevozna i sva druga sredstva neophodna za akciju zaštite i spašavanja i gašenja požara;
- Da naredi svim sposobnim građanima sa područja općine starijim od 18 godina da učestvuju u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara i pomognu gašenje požara.

Ukoliko sve naprijed poduzete mјere nisu dovoljne da se zaustavi širenje i ugasi požar, Općinski štab civilne zaštite Jablanica može zatražiti pomoć u vatrogasnim jedinicama od susjednih i drugih općina ili gradova. Obim pomoći u ljudstvu, vozilima i opremi koju je neophodno tražiti od susjednih općina koordinira se sa rukovodiocem akcije gašenja požara, odnosno starješinom PVJ Jablanica. Općinski štab civilne zaštite zatražit će pomoć u vatrogasnim jedinicama od susjednih općina ukoliko je došlo do povrijedivanja pripadnika PVJ Jablanica prilikom izlaska ili u toku vatrogasne intervencije, te u situaciji ukoliko je došlo do premora pripadnika PVJ Jablanica u akciji gašenja većih požara i treba ih zamjeniti svježim snagama kako se akcija gašenja ne bi prekidala.

U sljedećoj tabeli dati su kontakt telefoni Kantonalne uprave civilne zaštite i vatrogastva i općinskih službi civilne zaštite u HNK.

Tabela br. 5.

UPRAVA ZA CIVILNU ZAŠTITU I VATROGASTVO	Ime i prezime rukovodioca	Telefon	Fax	Mobil	Operativni centar telef.	Operativni centar fax
	Eugen Ćubela	319-869 311-717	319-869	063/894-792	327-387 328-178	327-387

OPŠTINSKE SLUŽBE CIVILNE ZAŠTITE

Općina	Ime i prezime rukovodioca	Telefon	Fax	Mobil	Operativni centar telef.	Operativni centar fax
Čapljina	Petar Krndelj	805-963 807-076	807-076	063/328-177	805-963	807-076
Rama-Prozor	Pero Kovačević	771-382	771-342	063/330551	771-382	771-342



Mostar	Salih Mehicić	334-294	334-295	061/386-886	558-253	558-253
Stolac	Danijel Babić	853-101 854-666	853-229	063/361-148	854-666	858-260
Konjic	Husein Hodžić	735-370	735-371 729-813	061/714-727	735-370	735-371
Čitluk	Ivan Ostojić	642-387	640-537	063/322-141	642-387	642-387
Jablanica	Omer Nezirić	751-315	750-020	061-483-654	036-750-020	750-020
Neum		880-121	880-214		880-121	880-214
Ravno	Ante Vučetić	891-469	891-516 891-466	063/654-187	891-469	891-516

3.12. Slučajevi kada se vatrogasne jedinice upućuju kao ispomoć u gašenju požara susjednim i drugim općinama

Općinski načelnik može sa drugim općinama sporazumno definisati uslove pod kojima se može razmjenjivati pružanje pomoći u vatrogasnim intervencijama između općine Jablanica i drugih općina.

Po odobrenju Općinskog načelnika vatrogasna jedinica može se poslati kao pomoć u akciju gašenja požara u susjednim općinama pod uslovima utvrđenim u odluci o upućivanju ili u sporazumu potpisanim sa konkretnom općinom. Kao ispomoć može se poslati jedna trećina jedinice i jedna cisterna, pri čemu se vodi računa da na području općine ostane dovoljan broj vatrogasaca i opreme u slučaju požara. O broju ljudi, vozila i opreme koji se šalju kao ispomoć susjednim općinama uvijek treba konsultovati starješinu PVJ Jablanica.

Odlukom o upućivanju vatrogasne jedinice kao pomoć drugoj općini treba definisati formaciju jedinice koja se upućuje, broj vozila, materijalna sredstva, vrijeme na koje se upućuje, ko snosi troškove goriva, maziva, eventualno oštećenih ili izgubljenih dijelova opreme, dnevnice za vatrogasce i sva druga pitanja za koja nalogodavac smatra da ih je potrebno regulisati u ovoj odluci.

Obzirom da PVJ Jablanica ni sama nije adekvatno popunjena potrebnim brojem vatrogasaca, vozila, opreme i MTS-a, nije u stanju pružati pomoć drugim općinama kada se radi o vatrogasnim intervencijama.

Ukoliko općina nije u stanju pružiti traženu pomoć, nadležni organ je dužan donijeti odgovarajući akt o nemogućnosti pružanja pomoći, s kratkim obrazloženjem i sa istim upoznati općinu koja je tražila pomoć, ali i Kantonalnu upravu civilne zaštite.

3.13. Načini i slučajevi upotrebe opreme i vozila posebne namjene u gašenju požara ili spašavanju ljudi

Slučajevi u kojima se tretira upotreba opreme i vozila posebne namjene jesu oni kada je PVJ i/ili DVD pored opreme s kojom raspolaže, prinuđena zatražiti pomoć drugih preduzeća ili službi u općini Jablanica, a naročito kod intervencija na sljedećim objektima ili u sljedećim situacijama:

- složene saobraćajne nesreće kada su neophodne specijalne dizalice i/ili vozila za posipanje saobraćajnica,
- nezgode ili nesreće u saobraćaju kada je potrebna oprema za pretakanje opasnih materija na javnoj prometnoj površini,
- kod urušavanja objekata,
- kada se ukaže potreba za rušenje objekta,
- kod raščišćavanja prilaza požarom zahvaćenom i/ili ugroženom objektu,
- kod utvrđivanja prisutnosti otrova, hemijskih i nagrizajućih materija,
- kod utvrđivanja prisutnosti eksploziva i/ili eksplozivnih naprava,
- kod utvrđivanja prisutnosti radioaktivnih tvari,
- kod požara otvorenog prostora ako je zahvaćen veći kompleks s otežanim pristupom i kada su ugroženi životi ljudi na teško pristupačnom mjestu.



Korištenje opreme i vozila posebne namjene osigurava se na način da se poziva rukovodilac stručnih službi preduzeća ili ustanove koja sa opremom raspolaže. Poziv za pružanje ispomoći upućuje se putem operativnog centra civilne zaštite, a zahtjev riješava Služba civilne zaštite općine.

3.14. Građevine i otvoreni prostori na kojima se može očekivati požar većih razmjera

Radi utvrđivanja odgovarajuće organizacije zaštite od požara i provođenja mjera zaštite od požara (član 29. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, "Sl.novine F BiH" br. 64/09) sve građevine razvrstavaju se u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara u zavisnosti od namjene građevine, zastupljenog tehničko-tehnološkog procesa, vrste i količine materijala koji se u njima proizvode, prerađuju, prodaju ili skladište, veličine ili spratnosti građevine, lokacije građevine te vrste materijala koji su upotrebljeni za izgradnju građevine. Federalno ministarstvo prostornog uređenja, u saradnji sa Federalnom upravom civilne zaštite, određuje kategorije i propisuje uslove, osnove i kriterije za razvrstavanje građevine u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara.

Polazeći od Zakonom navedenih kriterija, a na osnovu procjene ugroženosti, u narednoj tabeli dati su objekti ugroženi od požara većih razmjera koji se mogu očekivati na sljedećim objektima i prostorima:

Tabela br. 6

Redni broj	Naziv građevine	Lokacija	Kategorije PU
1.	Zgrada Osnovne škole Suljo Čilić u Jablanici	Komune Vejle	PU2
2.	Zgrada Srednje škole Jablanica	Zlatnih ljljana	PU2
3.	Muzej Jablanica	Bitka za ranjenike	PU2
4.	Dječije obdaništa „Pčelica“ Jablanica	Komune Vejle	PU3
5.	Hotel Jablanica	Jaroslava Černija	PU2
6.	Gradska džamija Jablanica	Omladinsko šetalište	PU2
7.	Crkva u Doljanima	Doljani	PU3
8.	Džamija Podbrežje	1. marta	PU3
9.	Zgrada Općine Jablanica	Pere Bilića	PU3
10.	Zgrada Doma zdravlja Jablanica	Sulje Čilića	PU2
11.	Dom za stara i iznemogla lica Jablanica	Trg oslobođenja	PU2
12.	Upravna zgrada HE Jablanica 2	Jaroslava Čerenija	PU3
13.	Magacin HE Jablanica	Jaroslava Černija	PU2
14.	Zgrada „Robne kuće“ Jablanica	Jaroslava Černija	PU2
15.	Tržni centar „Voćepromet“ Jablanica	Željeznička	PU2
16.	Zgrada Osnovne škole u Ostrošcu	Ostrožac	PU2
17.	Sportska dvorana u Jablanici u izgradnj	Željeznička	PU2
18.	Kino Jablanica	Trg oslobođenja	PU2
19.	Balić d.o.o.	Dubišnica b.b.	PU2
20.	Energopetrol d.d.	1. Marta	PU1
21.	Demirović d.o.o.	Ostrožac b.b.	PU1
22.	Maksumić commerce d.o.o.	Lendava b.b.	PU1
23.	Granit d.d. Jablanica	Željeznička br.15.	PU1
24.	Bor d.o.o.	Mirke b.b.	PU2

3.15. Nazivi građevina u kojima su sadržane radioaktivne eksplozivne, otrovne i druge opasne tvari

Na području općine Jablanica nije zabilježena nijedna građevina u kojoj se skladište radioaktivna sredstva. Međutim, na području općine Jablanica identifikovana su mjesta gdje su uskladištene veće količine goriva za motorna vozila (benzinske pumpe i Hidroelektrana na Neretvi), kao i mjesta gdje su uskladištene veće količine eksploziva Granit Jablanica.

U narednoj tabeli prikazne su lokacije na kojima su smještene lakozapaljive, eksplozivne i druge materije sa ukupnim kapacitetima i zapreminom tankova:

**Tabela br. 7.**

Red. broj	Naziv subjekta	Adresa	Ukupan kapacitet (t)	Zapremina tankova m³	Napomena
1.	BALIĆ d.o.o Jablanica	Dubišnica b.b.	200	4x50	Benzinska pumpa
2.	ENERGOPETROL d.d. Sarajevo Podružnica Mostar	Ulica 1. Marta	120	4x30	Benzinska pumpa
3.	“BP DEMIROVIĆ” d.o.o. Jablanica	Ostrožac b.b.	100	4x25	Benzinska pumpa
4.	„MAKSUMIĆ COMMERCE” d.o.o. Konjic	Lendava b.b.	180	1x80 2x30 2x20	Benzinska pumpa
5.	HIDROELEKTRANE NA NERETVI	Jaroslava Černija b.b.			Rezervar za gorivo
6.	GRANIT Jablanica	Granitova b.b.			Rezervar za gorivo, Magacin eksploziva

3.16. Obaveze vatrogasnih jedinica za sačinjavanje taktičko-operativnih planova gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, uz vršenje periodičnog uvježbavanja i provjere efikasnosti

U cilju unapređenja ukupne zaštite od požara na području općine Jablanica, a posebno gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom, neophodno je obezbijediti stalno praćenje i analizu svih požara na području općine posebno sa stanovišta:

- mjesta nastanka požara,
- uzroka nastanka požara,
- visinu materijalne štete,
- uspješnost intervencija vatrogasnih jedinica, posebno sa stanovišta brzine intervencije, te adekvatnog angažovanja ljudstva i upotrebe adekvatne tehnike i sredstava za gašenje požara i dr.

Vatrogasne jedinice su dužne da sačine operativno-taktičke planove gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara za objekte kolektivnog stanovanja, obrazovne, kulturne, sportske, objekte državnih organa, pravnih subjekata i druge objekte i prostore koje odredi Općina Jablanica. Postojeća profesionalna vatrogasna jedinica bi uz primjenu navednih planova vršila taktičke vježbe, te bila upoznata sa svim osnovnim elementima (kako ulazima, izlazima, mogućnostima prilaza objektu vatrogasnim vozilima itd.) koji su bitni za uspješno taktičko dejstvo vatrogasaca.

Pored toga, kroz upoznavanje sa opasnostima u objektima, prisutnim gorivim materijama u tehnologiji rada i konstrukciji objekata, mogu se pravilno odrediti adekvatna sredstva za gašenje požara, odnosno sa kojim tipom vatrogasnih vozila je neophodno izaći na mjesto ugroženo požarom. Kroz navedene vježbe se mogu uočiti nedostaci vatrogasnih jedinica, kojima će se kroz naredne vježbe posvetiti posebna pažnja, a sve u cilju poboljšanja postojećeg stanja.

3.17. Zadaća operativnog centra civilne zaštite općine

Zadaci operativnog centra civilne zaštite općine Jablanica su:

- a. Da vrši prikupljanje, obradu i distribuciju podataka o svim prirodnim i drugim nesrećama na području općine i te podatke i informacije dostavlja nadležnim organima općine i kantonalmoperativnom centru CZ, a prema potrebi i Federalnom operativnom centru CZ.
- b. Da prenosi naredbe Općinskog, Kantonalnog i Federalnog štaba civilne zaštite;
- c. Da prima, priprema i šalje izvještaje nadležnim organima općine i kantonalmoperativnom centru CZ o mjerama i aktivnostima koje se poduzimaju u toku sprovođenja aktivnosti na zaštiti i spašavanju na području Općine;
- d. Da prenosi saopćenja javnim medijima općine o podacima koji se odnose na prirodne i druge nesreće kojima raspolaže;



-
- e. Da ostvaruje stalni kontakt sa operativnim centrima CZ susjednih općina i sa kantonalnim operativnim centrom CZ u vezi međusobnog dostavljanja potrebnih podataka i informacija o prirodnim i drugim nesrećama i postupa po nalozima i zahtjevima kantonalnog operativnog centra CZ;
 - f. Da vrši i sve druge poslove koji se odnose na prikupljanje i distribuciju podataka o prirodnim i drugim nesrećama na području općine koje se zakonom i drugim propisima stave u nadležnost tog centra.

Zadatke i poslove operativnog centra civilne zaštite općine provode:

- Namještenik u operativnom centru zadužen za poslove operativnog centra;

Na osnovu dostavljenih podataka od osmatračke mreže, operativni centar vrši praćenje opasnosti od prirodnih i drugih nesreća.

Osmatračku mrežu čine:

- Služba civilne zaštite općine Jablanica;
- Građani;
- Policijska stanica Jablanica;
- Profesionalna vatrogasna jedinica sa svim raspoloživim ljudstvom;
- Predsjednici podružnica i mjesnih zajednica općine Jablanica,
- Dobrovoljna vatrogasna društva;
- Federalni hidrometeorološki zavod;
- Federalni seismološki zavod;
- Hitna pomoć Doma zdravlja Jablanica;
- Veterinarska stanica Jablanica;
- Elektrodistribucija;
- RTV Jablanica;
- Osmatrači šumskih rejona;
- Profesionalna lica koja rade na obezbeđenju objekata i dr.

Svi podaci od strane osmatračke mreže se prikupljaju i obrađuju u operativnom centru, u cilju blagovremenog obavještavanja i uzbunjivanja, odnosno sprječavanja opasnosti po ljude i materijalna dobra.

Svaki dan od 07:30 - 15:30 sati subjekti osmatračke mreže mogu slati informacije od značaja za operativni centar na telefon 036 750-020 i 036 751 308.

Ukoliko se na području općine Jablanica proglaši stanje prirodne nesreće ili postoji opasnost od nastanka prirodne nesreće uzrokovanе požаром, Općinska služba civilne zaštite dužna je organizovati neprekidan rad operativnog centra od 0 – 24 h, sve dok nadležni organ ne ukine stanje nesreće uzrokovanе požаром.

Naredbu za neprekidni rad, kao i prestanak neprekidnog rada Centra donosi Općinski štab civilne zaštite.

3.18. Način dojave požara i postupak odgovornih osoba po primljenoj obavijesti o nastanku požara

Kada dođe do nastanka požara na području općine, ovisno o mjestu njegovog nastanka, gašenju pristupaju:

- građani u skladu sa obavezama utvrđenim u Zakonu o zaštiti i spašavanju, kroz ličnu i uzajamnu zaštitu,
- uposlenici organa uprave u skladu sa procedurama utvrđenim kroz obuku o zaštiti od požara,
- uposlenici pravnog lica u skladu sa procedurama utvrđenim kroz obuku o zaštiti od požara i
- profesionalna i dobrovoljne vatrogasne jedinice u skladu sa vlastitim taktičko-operativnim planovima djelovanja.

3.18.1. Dojavljivanje požara

Dojava požara osigurava se primjenom:



-
- javne telefonske mreže za građane,
 - sistemom bežične veze za korisnike takvih sistema i to:
 - sve organizacijske jedinice Policijske uprave Jablanica;
 - dobrovoljna vatrogasna društva i PVJ Jablanica,
 - osmatrači područnih Šumarija,
 - osoblje zaštitarskih agencija koji rade na čuvanju i zaštiti objekata,
 - putem ugrađenih sistema za indikaciju i dojavu požara.

Dojava požara PVJ Jablanica vrši se telefonom ili nekim drugim sredstvom veze pozivom na broj: 123 ili 036 752 666, ili na mobitel broj: 061 346 561. Dojava požara može se izvršiti i putem općinskog Operativnog centra civilne zaštite na broj: 036 751 308; 036 750 020, Kantonalnog operativnog centra na broj: 036 327 387 ili PS Jablanica na broj 036 752 660. Bez obzira koji pravni subjekt zaprimi dojavu o požaru, pozivaoca ne smije prekidati i preusmjeravati da ponovo poziva drugi broj, nego mora zaprimiti dojavu i proslijediti je najbližoj vatrogasnoj jedinici.

Kod dojave požara potrebno je po mogućnosti saopćiti:

- gdje je izbio požar,
- šta gori i u kojem obimu,
- šta se nalazi u objektu ili prostoru koji gori, i
- broj telefona sa kojeg se vrši dojava.

Dežurni vatrogasac koji prima dojavu požara, dužan je provjeriti vjerodostojnost iste prije uzbunjivanja vatrogasne jedinice. Po primljenoj obavijesti o nastanku požara, i provjeri vjerodostojnosti informacije, dežurni vatrogasac odmah vrši uzbunjivanje vatrogasne jedinice. Starješina interventne vatrogasne jedinice koja je izašla na mjesto požara ili rukovodilac akcijom gašenja vrši brzu procjenu nastale situacije, donosi odluku o potrebama u ljudstvu i tehnicu i pristupa gašenju požara.

Dežurni u PVJ održava stalnu vezu sa starješinom jedinice upućene na mjesto događaja i prema razvoju situacije, odnosno temeljem procjene istog poduzima radnje neophodne za uključivanje dodatnih snaga u intervenciju ili za povlačenje dijela snaga ili cijele interventne ekipe u bazu.

O nastalom požaru obavezan je obavijestiti starješinu vatrogasne jedinice i općinsku službu civilne zaštite i sa istim biti konstantno u kontaktu, za slučaj potrebe pozivanja vatrogasnih jedinica koje nisu angažovane.

Ukoliko se radi o požaru koji ugrožava ljude ili njihova materijalna dobra ili imovinu pravnih subjekata o istom je dužan obavijestiti dežurnog u PS Jablanica. Isto će postupiti u svim slučajevima kada je za nesmetano odvijanje vatrogasne intervencije neophodno obezbijediti lice mjesta, obustaviti saobraćaj ili preduzeti druge mjere i radnje iz nadležnosti PS Jablanica koje mogu doprinijeti nesmetanom gašenju požara.

Ukoliko dojavu o požaru zaprima dežurni u Policijskoj stanici ili dežurni u operativnom Centru civilne zaštite, od pozivaoca će uzeti što više podataka o nastalom požaru i informaciju hitno proslijediti najbližoj vatrogasnoj jedinici. Ukoliko iz bilo kojeg razloga nije u stanju uspostaviti vezu sa dežurnim u vatrogasnoj jedinici, mora pozvati starješinu vatrogasne jedinice i proslijediti mu informaciju o požaru i upoznati ga o nemogućnosti uspostave veze sa dežurnim u vatrogasnoj jedinici. Ukoliko nije u mogućnosti uspostaviti vezu ni sa starješinom vatrogasne jedinice, obavijestit će rukovodioca Općinske službe civilne zaštite koji odlučuje o dalnjim koracima.

U svrhu pravovremenog otkrivanja šumskih požara Šumarstvo „Srednje Neretvansko“ d.d. Mostar je organizovalo osmatračku – dojavnu službu koja obuhvata osmatranje sa osmatračnicama ili osmatračkim mjestima.

Osmatračko-dojavna služba obuhvata osmatranje s osmatračnicama ili osmatračkog mesta, te obilazak pješice i prijevoznim sredstvima (automobil, kombi ili terensko vozilo).

Osmatračko-dojavna služba uspostavlja se u periodu proljetno - ljetne požarne sezone koja traje 01.04. - 01.10. tekuće godine. Osmatračko-dojavna služba može se na isti način uspostaviti i izvan navedenog roka zavisno od klimatskih i drugih okolnosti koje povećavaju opasnost od šumskog požara.



U vrijeme velike opasnosti od nastanka požara u šumama razvrstanih u I. stepen ugroženosti od požara, osmatračko-dojavna služba radi danonoćno (od 0-24 h), tamo gdje za to postoji potreba.

Ospozljavanje pripadnika osmatračko-dojavne službe sastoji se od:

- upoznavanja radnika osmatrača sa kartografijom, topografijom, orijentacijom u prostoru i rukovanjem sredstvima dojave, a provodi se u skladu sa općim aktom Šumarstva „Srednjeneretvansko“ d.d. Mostar;
- ospozljavanja u području zaštite od požara koje se provodi u skladu sa propisima o programu i načinu ospozljavanja stanovništva za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara, početno gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine u opasnosti od požara.

Dojava požara s osmatračnice ili osmatračkog mjesta obavlja se mobitelom ili telefonom. Za potrebe osmatračko-dojavne službe vode se dnevnični (obrasci) osmatranja odnosno patroliranja.

Patroliranje - osmatranje (pješačko, kombi ili terensko vozilo) upotpunjuje službu osmatranja sa osmatračnice ili osmatračkog mjesta. Patrolno prijevozno sredstvo uz uređaj za dojavu požara mora biti opremljeno priručnim alatom i aparatom za početno gašenje požara.

Osnovni priručni alat za početno gašenje požara sastoji se od:

- najmanje jedne motorne pile;
- najmanje jedne naprtnjače V-25 s vodom;
- najmanje jedne metle;
- najmanje jednog kosira i sjekire;
- najmanje jedne lopate;
- spremnika s vodom zapremine najmanje 50 litara.

Smjer i raspored (hodogram) kretanja, te broj osmatrača i operativnost patroliranja-osmatranja prilagođava se površini i obliku zemljišta. Osim osmatračko-dojavnog zadatka, osmatrači su dužni započeti gasiti početni požar nakon dojave i učestvovati u gašenju požara. Radnici koji rade na gazzdovanju šumama imaju odgovarajući alat i opremu i ospozobljeni su da rade kao interventne grupe na izradi protipožarnih projekata, te samom gašenju požara.

U vrijeme velike opasnosti od požara u upravi Šumarstva „Srednjeneretvansko“ d.d. Mostar uvode se dežurstva i to radnim danom od 15,00 do 22,00 sati, a neradnim danom od 07,00 do 22,00 sata.

3.19. Sredstva za javno obavještavanje građana o nastanku požara i njihova upotrebljivost

Sredstva koja se koriste za javno obavještavanje građana o nastanku požara na području općine Jablanica su zvučne sirene, koje zavijajućim tonom u trajanju od 90 sekundi obavještavaju građane o nastanku požara.

Sistem za obavještavanje građana o nastanku požara putem sirena treba rekonstruisati. Potrebno je vršiti redovnu provjeru ovih sirena minimalno jednom mjesечно, kako bi građani bili upoznati sa zvukom, te kako bi se provjerila ispravnost istih. Sirene bi u najmanju ruku trebale pokrivati urbanu teritoriju općine Jablanica, te ostale prostore gdje se zadržava veći broj ljudi, a ovim planom je utvrđeno postojanje opasnosti od nastajanja i širenja požara.

Također, građani se obavještavaju o nastanku požara i putem sredstava javnog informisanja, kao što su Federalna televizija, TV BiH i druge televizijske stanice, te putem lokalnih, kantonalnih i federalnih radio stanica. Područje općine Jablanica pokriva i JP radio televizija Jablanica koja bi u slučaju većih požara trebala putem svog kanala i radio stanice koja se nalazi na frekvenciji 94,7 MHz da obavijesti građane o lokaciji na kojoj se desio požar i o načinu evakuacije ako je ona potrebna.

U narednoj tabeli biće prikazani opći podaci o JP radio televiziji Jablanica.

Tabela br.8.

Naziv javnog preduzeća	Adresa	Broj telefona
JP Radio televizija Jablanica	Trg Oslobođenja bb	Tel: 036/753 – 123 Fax: 036/752 – 850



IV. MJERE ZA POSTIZANJE POTREBNOG NIVOA ZAŠTITE OD POŽARA

4.1. Otklanjanje nedostataka i dogradnje sistema vatrodojave i obavlještanja

Kada je u pitanju trenutno stanje vatrodojavnog sistema na području općine Jablanica možemo konstatovati da ono nije zadovoljavajuće.

U jednom broju objekata pravnih lica, državnih organa i drugih institucija u poslijeratnom periodu je instaliran sistem vatrodojave sa novim mikroprocesorskim adresabilnim centralama, koji ima funkciju lokalnog informisanja o pojavi požara.

Međutim, još uvjek u nekim objektima gore pomenutih namjena postoje zastarjeli sistemi vatrodojave sa zonskim centralama, koje bi trebalo što prije zamijeniti novim integriranim adresabilnim sistemima.

Radi otklanjanja sadašnjih nedostataka, dogradnje i podizanja sistema vatrodojave i obavještavanja na još veći nivo, neophodno je sve objekte pravnih lica, državnih organa i drugih institucija koji su svrstani u kategoriju ugroženosti PU1 i PU2 na području općine Jablanica povezati na automatsku dojavu požara sa Operativnim centrom Profesionalne vatrogasne jedinice (PVJ).

Formirati i opremiti Centar veze u okviru PVJ Jablanica gdje će se registrirati svaka dojava požara sa sistemom za automatsku dojavu iz pojedinih preduzeća i ostalih pravnih subjekata.

4.2. Mjere u pogledu: Izgradnje ili rekonstrukcije objekata i sistema i osiguranje vode ili drugih sredstava za gašenje požara

U cilju poboljšanja funkcionalnosti hidrantske mreže i prevencije početnog gašenja i širenja požara preporučuje se:

- Sve ulične hidrante u gradu propisno označiti propisanim oznakama;
- Postojeće hidrantske izvode koji ne udovoljavaju propisima i pravilima prakse, odnosno važećeg Pravilnika o tehničkim normativima za vanjsku i unutrašnju hidrantsku mrežu za gašenje požara (Sl. Novine FBiH, broj: 87/11), sanirati i dovesti u upotrebljivo stanje;
- Izvedbom nove vodovodne mreže obavezno izvesti i potreban broj hidranta, kako u urbanim tako i u ruralnim dijelovima općine, te izgradnja hidrantske mreže gdje ista nedostaje;
- S obzirom na to da je nedovoljan procenat hidranata na području općine u ispravnom stanju potrebno je u što skorije vrijeme izvršiti popravku i ospozobljavanje postojecih hidranata, posebno u djelovima gdje je gustina naseljenosti veća i mjestima gdje je povećana mogućnost od požara;
- Izraditi grafički pregled hidrantske mreže na terenu, tj. mapu hidrantske mreže, i dostaviti je općinskoj Službi civilne zaštite, te redovno ažurirati hidrantsku mapu u slučaju izmjena;
- Redovno čišćenje snijega sa uličnih hidranata;
- Izraditi plan pregleda, ispitivanja i održavanja uličnih hidranata;
- JKP Jablanica d.d. je dužno vršiti redovnu kontrolu ispravnosti uličnih hidranata, najmanje dva puta godišnje u tačno utvrđene termine i o tome voditi evidenciju. Nakon obavljenе kontrole sve eventualno zatrpane hidrante kao i neispravne hidrante u što kraćem roku ospособiti za normalan rad;
- Vlasnici građevina i prostora, te upravitelji stambenih objekata u kojima je po projektnoj dokumentaciji predviđena i ugrađena unutrašnja i vanjska hidrantska mreža dužni su je stalno održavati u tehnički ispravnom stanju, redovno vršiti kontrolu ispravnosti (dva puta godišnje), te mreže i voditi odgovarajuću evidenciju o izvršenoj kontroli;

U okviru svojih mogućnosti, Općina Jablanica treba insistirati na provedbi propisanih mjera zaštite od požara putem nadležnih inspekcijskih službi, te nastojati da odgovarajući subjekti ubrzaju i usklade svoje djelatnosti sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Sl.novine FBiH" br. 64/09), odgovarajućim podzakonskim propisima i važećim standardima.

Najveći problem predstavljaju naselja gdje nije moguć pristup vatrogasnim vozilima i ulice koje svojim gabaritima i konfiguracijom otežavaju pristup vatrogasnim vozilima. Stoga su mjeru za osiguranje vode i drugih sredstava za gašenje požara dobrim dijelom obuhvaćene u okviru mjera za izgradnju i rekonstrukciju cesta i prilaza neophodnih za uspješno provođenje akcija gašenja požara i sigurnu evakuaciju i spašavanje ljudi i materijalnih dobara.

Parkiranje vozila na gradskim saobraćajnicama urediti tako da je širina vatrogasnog puta najmanje 3,5 metara.

Pored šumskih i pristupnih puteva postaviti propisane oznake o ugroženosti od mina, gdje je takva opasnost prisutna.



Na Općinskom vijeću donijeti odluku o zabrani parkiranja automobila ispred značajnijih objekata na području općine Jablanica.

Gore navedene mjere treba kontinuirano provoditi.

4.3. Rekonstrukcija ili zamjena pojedinih uređaja, postrojenja, instalacija koji zbog svoje istrošenosti i prekapacitiranosti predstavljaju opasnost za nastanak, odnosno širenje požara

Prema Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu (Sl.novine FBiH 64/09) javno preduzeće ili drugo pravno lice koje upravlja vodovodnom i hidrantskom mrežom, dužno je pri izgradnji, rekonstrukciji i korištenju ovih mreža, osigurati propisani protočni kapacitet i pritisak vode u hidrantskoj odnosno vodovodnoj mreži za potrebe gašenja požara.

JKP Jablanica d.o.o. je dužno izraditi pregled stanja hidrantske mreže, kao i karte hidrantske mreže u roku od 6 mjeseci od dana usvajanja ovog Plana, kao i da napravi plan rekonstrukcije hidrantske mreže, i da sve to dostavi Službi civilne zaštite općine Jablanica.

Javna preduzeća ili druga pravna lica dužna su stalno održavati u ispravnom stanju hidrantsku mrežu, o čemu moraju voditi odgovarajuću evidenciju i o tome izvještavati nadležnu profesionalnu vatrogasnou jedinicu.

Vlasnici građevina i prostora i upravitelji stambenih objekata dužni su održavati u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, gasne, ventilacijske i druge instalacije, dimnjake i ložišta koji mogu prouzrokovati nastajanje i širenje požara, u skladu sa tehničkim normativima i uputstvima proizvođača, o čemu moraju voditi evidenciju i posjedovati odgovarajuću dokumentaciju (ako se ne može utvrditi vlasnik, sve obaveze preuzima korisnik prostora ili građevine).

Sva javna preduzeća na području općine moraju se brinuti o održavanju svoje infrastrukture da ne bi predstavljali opasnost od nastanka požara.

4.4. Potpuno definiranje formacijskog sistema i tehničke opremljenosti vatrogasnih jedinica, uz racionalizaciju postojećih vatrogasnih jedinica na području općine s ciljem postizanja optimalne sposobljenosti i iskorištenosti opreme i sredstava namijenjenih gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara

Općina Jablanica odgovorna je za organizaciju i provođenje mjera protivpožarne zaštite na području općine kao i za organizovanje profesionalne vatrogasne jedinice općine. Općina je obavezna osigurati kadrovske, materijalne, tehničke i druge uslove za uspješno funkcionisanje te jedinice na cijelom području općine. Obzirom da se postojeća profesionalna vatrogasna jedinica općine Jablanica treba popuniti i kadrovski i materijalno u skladu sa ovim planom, nema govora o racionalizaciji postojećeg kadra i materijalno-tehničkih sredstava.

Na području općine Jablanica djeluje jedna profesionalna vatrogasna jedinica. U 2013. godini osnovano je Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD Risovac), koje ne posjeduje ni osnovnu vatrogasnou opremu.

U narednim tabelama dat je pregled materijalno tehničkih sredstava i opreme kojom raspolaže Profesionalna vatrogasna jedinica Jablanica.

Tabela br.9.

Redni broj	Vrsta vozila	Broj vozila
1.	komandno vozilo	
2.	navalno vozilo	1
3.	autocisterna	1
4.	vozilo za gašenje vodom i pjenom	
5.	kombinirano vozilo voda, pjen, prah	1
6.	vozilo za tehničke intervencije	1
7.	vozilo za spašanje sa visine i gašenje, automatske ljestve dužine 25 m	

**Tabela br. 10.**

Redni broj	Sredstva i tehnička oprema	Jedinica mjere	Potrebna količina	Ima	Nedostaje
1.	čizme gumene-kratke	par	5	7	0
2.	čizme gumene-ribarske	par	2	1	1
3.	vatrogasno crijevo fi 52 mm	kom	15	57	0
4.	cijev tlačna fi 75 mm.	kom	10	40	0
5.	izolacioni aparat	kpl.	2	6	0
6.	komplet za pružanje prve pomoći	kpl.	1	1	0
7.	ljestva kukača	kom	2	2	0
8.	ljestva prislanjača	kom	1	2	0
9.	ljestva sastavljača	kom	1	1	0
10.	međumješalica	kom	1	1	0
11.	metlarica za gašenje požara	kom	4	40	0
12.	mlaznica dubinska "koplje"	kom	1	0	1
13.	mlaznica univerzalna fi 52 mm	kom	3	10	0
14.	mlaznica univerzalna fi 75 mm	kom	1	10	0
15.	motorna pila za drvo	kom	1	1	0
16.	nosila sanitetska-sklopiva	kom	2	4	0
17.	pjenilo	lit.	1000	150	850
18.	podvezica za cijev	kom	4	8	0
19.	potapajuća pumpa za vodu s elektromotorom 220 V i produžnim kablom	kom	2	2	0
20.	rezervna boca sa komprimiranim zrakom za izolacioni aparat	kom	4	0	4
21.	prelaznica fi 110/75 mm	kom	1	4	0
22.	prelaznica fi 75/52 mm	kom	3	4	0
23.	prenosna motorna pumpa za gašenje požara 8-8	kom	1	4	0
24.	punjač za akumulatore prenosnih radiostanica	kom	1	1	0
25.	punjač za akumulatore ručnih lampi (po potrebi)	kom	1	1	0
26.	razdjelnica trodijelna	kom	1	4	0
27.	reflektor prenosni sa stalkom i kablom	kpl.	1	2	0
28.	ručna akumulatorska lampa u "S" izvedbi	kom	3	4	0
29.	ručni aparat za gašenje požara prahom "S-9"	kom	2	3	0
30.	ručni aparat za gašenje požara ugljen - dioksidom "CO ₂ -5"	kom	1	2	0
31.	ručni aparat za gašenje požara vodom (naprtnjača V25)	kom	4	105	0



32.	uže penjačko - 50 m	kom	2	3	0
33.	zaštitne rukavice - gumirane	par	5	5	0
34.	zaštitne rukavice - kožne	par	5	5	0
35.	zaštitno odijelo za zaštitu od čvrstih, tekućih i plinovitih hemikalija (agresivna sredina)	kpl.	2	10	0
36.	zaštitno odijelo za prilaz vatri	kpl.	2	1	1
37.	oprema za obezbjeđenje vode iz prirodnih i vještačkih izvora vode	kpl.	1	4	3
38.	oprema za dopremu vode iz vodovodne mreže	kpl.	1	4	3
39.	cijev usisna Ø 110 mm	kpl.	6		6
40.	ključ za cijevi	kom	2	2	0
41.	sitka usisna Ø 110 mm	kom	1	4	3
42.	uže za usisne cijevi	kom	2	4	2
43.	hidrantski nastavak	kom	1	2	1
44.	ključ za nadzemni hidrant	kom	1	1	0
45.	ključ za podzemni hidrant	kom	1	1	0
46.	natikač za hidrant	kom	1	1	0

Pored navedenih materijalno-tehničkih sredstava PVJ Jablanica posjeduje još jedan uskočni jastuk, jednu motornu pumpu „Rozenbauer“, jednu motornu pumpu „Tomos“, četiri kišna odijela, trideset komada metalnih metlica, deset krampi, trideset lopata i četrdeset dvoje grablje.

Formacija profesionalne vatrogasne jedinice općine Jablanica, predviđena ovim planom je vatrogasno odjeljenje koje treba da broji 9 vatrogasaca.

Potrebno je osposobiti operativni centar na sljedeći način – dežurni vatrogasac sa potrebnim sistemima za dojavu požara, telefonima i po mogućnosti displejima sistema dojave požara iz objekata pravnih lica I i II kategorije ugroženosti i drugih pravnih subjekata koji žele da im se signal dojave požara sa automatskih javljača požara javlja u PVJ.

4.5. Periodične akcije uređenja naselja i objekata (čišćenje tavana, podruma i drugih mjesta od zapaljivih otpadnih materija), sezonskih radova (uređenje zemljišta i spaljivanje otpadaka), zabrane korištenja otvorenog plamena na pojedinim izletištima, šumama i drugim mjestima gdje otvoreni plamen predstavlja opasnost za nastanak i širenje požara

Periodične akcije uređenja naselja i objekata (čišćenje tavana, podruma i drugih mjesta od zapaljivih otpadnih tvari), te sezonski radovi (uređenje zemljišta i spaljivanje otpadaka) se trebaju provoditi najmanje jednom godišnje u saradnji sa nadležnim JKP Jablanica koje se bavi odvozom otpada kako bi se preventivno djelovalo u smislu zaštite od požara, o čemu se izvještava Općinska služba civilne zaštite.

Zabrane korištenja otvorenog plamena na području izletišta, šuma i drugih mjesta gdje otvoreni plamen predstavlja opasnost za nastanak i širenje požara su uređene i objavljene u Pravilniku o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara donesenim u Službenim novinama FBiH broj 10/04.

Potrebno je donijeti Odluku o formiranju dimnjačarske službe koja će kontrolisati sljedeće mјere:

- ispravnost izvedbe dimovodnih kanala, u odnosu na njihovu građevinsku izvedbu, održavanje i sigurnost od požara,
- čišćenje dimnjaka i dovođenje istog u funkcionalno stanje;
- spaljivanje dimnjaka.

Ako se utvrdi, da je dimnjak nepropisno izведен ili postoji opasnost od požara, dimnjačar je dužan vlasniku ili korisniku zgrade ili stana predati pismeni zahtjev za uklanjanje utvrđenih nedostataka. Prilikom sljedećeg obilaska odnosno čišćenja dimnjaka, dimnjačar je dužan provjeriti da li su uklonjeni ranije utvrđeni nedostaci.



4.6. Popis pravnih lica i odgovornih lica za provedbu plana zaštite od požara pravnih osoba iz prve i druge kategorije ugroženosti od požara

U tabeli broj 6. nalazi se popis pravnih lica odgovornih za provedbu plana zaštite od požara. Sva lica navedena u tabeli, a koja spadaju u kategoriju ugroženosti PU 1 i PU 2, dužna su izraditi vlastite Procjene ugroženosti od požara i planove zaštite od požara.

4.7. Planovi pravnih osoba čije su građevine razvrstane u prvu i drugu kategoriju ugroženosti od požara

U zavisnosti od namjene građevine, zastupljenog tehničko-tehnološkog procesa, vrste i količine materijala koji se u njima proizvode, prerađuju, prodaju ili skladište, veličine i spratnosti građevine, lokacije građevine, te vrste materijala koji su upotrijebljeni za izgradnju građevine kako je regulisano članom 29. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, a u cilju utvrđivanja odgovarajuće organizacije zaštite od požara i provođenja mjera zaštite od

požara, za sve građevine na području općine Jablanica razvrstane su u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara i predviđene u poglavljju III (Tekstualni dio zaštite od požara) tačke 13. ovog plana i označene sa PU1, PU2 i PU 3.

Sve građevine označene u planu sa PU1 i PU2 kao pravna lica, dužni su donijeti:

- Pravilnik zaštite od požara u skladu sa članom 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvo ("Službene novine FBiH", broj 64/09);
- Procjenu ugroženosti od požara u skladu sa članom 22. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvo a u vezi sa Metodologijom za izradu procjene ugroženosti od požara ("Službene novine FBiH", broj 08/11);
- Plan zaštite od požara u skladu sa članom 22. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvo a u vezi sa Uredbom o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara ("Službene novine FBiH", broj 08/11).
- Pravne osobe vlasnici ili korisnici građevina svrstanih u PU1 i PU2 su dužni najmanje jedanput godišnje održavati trening i simulaciju evakuacije na osnovu procjene ugroženosti i Plana zaštite od požara.

Rok za donošenje pravilnika i procjene za pravna lica je 3 mjeseca a plana 6 mjeseci od dana donošenja Plana zaštite od požara Jablanica

Služba civilne zaštite općine Jablanica će pismeno obavijestiti pravna lica iz tačke 3.13., o obavezi donošenja pravilnika, procjene i plana, u roku od 60 dana od dana usvajanja ovog Plana od strane općinskog Vijeća.

V. GRAFIČKI DIO PLANA

- 1) Pregled požarni sektora na području općine Jablanica,
 - 1.a. Pregled požarnih sektora za gradsko područje,
- 2) Pregled saobraćajnica sa objektima prve i druge kategorije,
 - 2.a. Pregled saobraćajnica sa objektima prve i druge kategorije za gradsko područje,
- 3) Vrijeme dolaska vatrogasne jedinice,
- 4) Šumsko - vegetaciona rejonizacija,
 - 4.a. Podjela šuma po stepenu ugroženosti,
- 5) Pregled postojećih kapaciteta vode, lokacije sredstava i opreme za gašenje požara,
- 6) Prikaz energetskog razvoja općine

VI. MJERE OBEZBJEĐENJA IZVRŠENJA PLANA

6.1. Obrazovna djelatnost

Sistem obrazovanja i propagandne aktivnosti u oblasti zaštite od požara u direktnoj su vezi s razvojem industrijskih i tehničko – tehnoloških dostignuća. Ovo pored standardnih dovodi i do primjene raznovrsnih, hemijski vrlo složenih materijala i uređaja, koje uporedo prati povećana opasnost od požara kojoj se sve teže može suprotstaviti ukoliko se ne preduzmu odgovarajuće mjere zaštite u toku izrade, ugradnje i upotrebe određenih materijala.



Zaštita od požara kao djelatnost od posebnog interesa za Federaciju, kanton, grad i općinu, ostvaruje se na način predviđen Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, podzakonskim propisima donešenim na osnovu ovog Zakona, te međunarodnim tehničkim normativima i standardima koji važe u Bosni i Hercegovini, a koji se odnose na mjere zaštite od požara. To obuhvata edukaciju (obuku i poznavanje) zaposlenika i građana svih uzrasta, vaspitno - obrazovne i propagandne aktivnosti, poboljšanje kadrovske strukture, primjenu novih naučnih dostignuća. Ovo je pravo i obaveza svih subjekata koji se u najširem smislu bave ovom oblasti, a dužni su da je vrše u skladu sa zakonom, ovim Planom kao i drugim važećim propisima.

Obrazovna aktivnost prvenstveno obuhvata:

- stručno obrazovanje rukovodnih kadrova i stručno ospozobljavanje i usavršavanje zaposlenika koji obavljaju poslove zaštite od požara i koji su odgovorni za provođenje i unapređenje zaštite od požara u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama;
- upoznavanje zaposlenika sa opasnostima od požara u vezi sa poslovima i zadacima na koje su raspoređeni, planom evakuacije, kao i sa mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom aparata, uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara koji su im na raspolaganju, sa obavezama i zadacima o pitanju zaštite od požara i sa materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara;
- edukaciju i ospozobljavanje stanovništva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom. Ovakav vid edukacije na pogodan način obezbjeđuje Služba civilne zaštite u skladu sa smjernicama Federalne i Kantonalne uprave civilne zaštite;
- stručno obrazovanje vatrogasnih i drugih kadrova koji profesionalno obavljaju poslove i zadatke u oblasti zaštite od požara;
- način edukacije i upoznavanja zaposlenika sa opasnostima od požara i sa mjerama zaštite od požara u Privrednim društvima i drugim pravnim licima što se utvrđuje općim aktom u skladu sa članom 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu;
- program obuke zaposlenika u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama u oblasti zaštite od požara („Službene novine FBiH“, broj 59/10) obavezan je za sve zaposlenike i obuhvata teoretski i praktični dio.

Program edukacije je potrebno prilagođavati promjenama nastalim u organizaciji rada, tehnološkom procesu i propisima o zaštiti od požara.

Pravna lica su dužna da najmanje jednom u dvije godine u skladu sa članom 128. "Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu" vrše provjeru znanja svih zaposlenih u praktičnoj upotrebi aparata, uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara, o čemu mora postojati evidencija.

Stručno ospozobljavanje zaposlenika koji rukuju opasnim materijama pri radu i prometu (rukovanje zapaljivim tečnostima i gasovima, eksplozivnim materijama, rad na elektroenergetskim postrojenjima u uslovima eksplozivnih smjesa i sl.) gdje je posebno značajna primjena „Pravilnika o stručnoj spremi i načinu provjere znanja lica koja mogu rukovati zapaljivim tečnostima i gasovima u prometu“, vrši se prema utvrđenom programu.

- Stručni ispit za rukovodioca akcije gašenja požara dužni su polagati rukovodioci profesionalnih vatrogasnih jedinica, njihovi zamjenici, zaposlenici profesionalnih vatrogasnih jedinica koji rukovode jedinicom za gašenje požara, kao i rukovodioci dobrovoljnih vatrogasnih jedinica koji rukovode jedinicom u gašenju požara.
- Zbog specifičnosti i značaja pojedinih oblika edukacije iz oblasti zaštite od požara odnosno zbog jedinstvene metodologije (jedinstvene metode, postupci, profili predavača, sadržaji programa, evidencija obrazovanja) za svaki od specifičnih oblika obrazovanja, može se angažovati pravno lice registrovano za oblast zaštite od požara koje rapolaže kadrovima i materijalno-tehničkim sredstvima u skladu sa podzakonskim propisima donešenim na osnovu Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu.

6.2. Finansiranje zaštite od požara

- Sredstva za razvoj i unapređenje zaštite od požara na području općine obezbjeđuju: Općina, privredna društva i druga pravna lica, samostalne radnje i građani u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu;
- Sredstva za finansiranje redovne djelatnosti profesionalne vatrogasne jedinice obezbjeđuje Općina, kao njen osnivač;



- Sredstva za rad vatrogasne jedinice koju osnivaju privredna društva ili druga pravna lica obezbjeđuje njihov osnivač;
- Sredstva za rad vatrogasnih društava, odnosno njihovih dobrovoljnih vatrogasnih jedinica, obezbjeđuje njihov osnivač iz sredstava donacija i putem pomoći fizičkih i pravnih lica kao i sredstava koja se za ove potrebe osiguraju u budžetu Kantona i Općine;
- Sredstva koja se prikupe (na nivou Općine) od premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila u iznosu od 6% i 1% od naplaćene premije od osiguranja motornih vozila. Od ukupnih sredstava općini pripada 70% i mogu se isključivo koristiti za nabavku vatrogasne opreme, tehničkih i drugih sredstava vatrogasne jedinice, stručno obučavanje i ospozobljavanje vatrogasaca i održavanje opreme i sredstava, te izgradnju i opremanje objekata za potrebe vatrogasnih jedinica. Uslove korištenja ovih sredstava utvrđuje općinski načelnik na prijedlog službe civilne zaštite općine.

Obezbeđena finansijska sredstva koriste se za:

- nabavku tehničke opreme i sredstava za gašenje požara;
- održavanje vatrogasnih objekata;
- za izgradnju objekata za smještaj vatrogasnih vozila i vatrogasaca;
- za obrazovanje vatrogasnih kadrova;
- propagandnu djelatnost;
- naučno-istraživačku djelatnost u oblasti zaštite od požara.

Privredna društva i druga pravna lica obezbjeđuju sredstva potrebna za nabavku uređaja, alata i druge opreme za gašenje početnog požara i staraju se o njihovom ispravnom održavanju, obezbjeđuju sredstva potrebna za obučavanje i upoznavanje radnika sa opasnostima od požara i mjerama zaštite od požara vezanim za rad na poslovima i radnim zadacima na koje su raspoređeni, praktičnom upotrebom aparata za gašenje početnog požara, kao i sa materijalnom i drugom odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara. Također, obezbjeđuju sredstva i za stručno ospozobljavanje zaposlenika koji su kao odgovorna lica u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama odgovorna za „staranje“ o provođenju mjera zaštite od požara.

Finansiranje ostalih potreba iz oblasti zaštite od požara, utvrđenih zakonom i drugim propisima, kao i ovim Planom, pada na teret investitora odnosno naručioca posla.

6.3. Nadzor nad provođenjem mjera zaštite od požara

Nadzor nad sprovođenjem mjera zaštite od požara vrši inspekcijska služba Kantona u čijem su djelokrugu i nadležnosti poslovi zaštite od požara a vrši se u skladu sa članom 142.-144. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu FBiH.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona u čijem su djelokrugu i nadležnosti poslovi zaštite od požara vrši nadzor:

- putem redovnih pregleda tehnološko-proizvodnih i drugih radnih prostorija i objekata koji su izloženi opasnostima od požara u preduzećima, ugostiteljskim, zanatskim i sličnim radnjama lica koja samostalno obavljaju djelatnost;
- donošenjem rješenja kojim se ima pravo narediti preduzimanje svih mjera propisanih Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, propisima i aktima donesenim na osnovu Zakona, kao i donošenje mjera u funkciji zaštite od požara propisanim drugim zakonima, te tehničkim propisima i standardima, uključujući i priznata pravila tehničke prakse u situaciji kad ne postoje odgovarajući domaći propisi; uvidom u opća akta i planove privrednih društava i drugih pravnih lica, kojima se utvrđuju mjere i poslovi zaštite od požara i mogućnosti izvršenja poslova i zadataka predviđenih u njihovim sanacionim programima za otklanjanje postojećih nepravilnosti u primjeni mjera i tehničkih normativa zaštite od požara,
- pregledom tehničke dokumentacije za izgradnju, rekonstrukciju i adaptaciju objekata i davanje propisane saglasnosti da su mjere i tehnički normativi zaštite od požara predviđeni u toj dokumentaciji, kao i davanjem saglasnosti na projekte za izgradnju, rekonstrukciju i adaptaciju saobraćajnica, naselja i urbanih cjelina u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i ovim planom,
- davanjem saglasnosti na mjere i tehničke normative zaštite od požara u pogledu izbora lokacije objekata kao i na mjere i tehničke normative zaštite od požara predviđene u tehničkoj dokumentaciji



kao uslov za davanje odobrenja za građenje, odnosno kao uslova za davanje naknadne saglasnosti u pogledu izvedenih mjera i tehničkih normativa zaštite od požara za sljedeće:

- Ø magacine, skladišta i rezervoare za smještaj i držanje zapaljivih tečnosti i gasova,
- Ø skladišta ili magacine za smještaj i držanje eksplozivnih materija,
- Ø ostala postrojenja i uređaje za smještaj i upotrebu zapaljivih tečnosti i gasova.

- davanjem odobrenja za mjesto na kojem će se vršiti utovar, istovar ili pretovar eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova kao i davanjem saglasnosti za izgradnju dogradnju, rekonstrukciju i adaptaciju u tu svrhu rampi i utovarno- istovarnih stanica,
- davanjem odobrenja za nabavku i prevoz eksplozivnih materija privrednim društvima i drugim pravnim licima, kao i preduzimanjem bezbjednih materija u prometu i prevozu ovih materija,
- učešće inspektora za zaštitu od požara i eksplozija u pružanju pomoći u pripremama za izradu prostornog, urbanog i regulacionog plana u pogledu primjene mjera i tehničkih normativa zaštite od požara,
- donošenjem rješenja kojim se zabranjuje korištenje objekata, dijelova objekata, uređaja i postrojenja ukoliko nisu ispunjeni uslovi utvrđeni Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu te ovim Planom, a odnose se na mjere i tehničke normative zaštite od požara,
- donošenjem rješenja o zabrani korištenja mjesta za utovar, istovar, kao i pretovar eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova koja ne ispunjavaju propisane uslove.
- upravni nadzor vrše Federalna uprava civilne zaštite, Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo prostornog uredenja, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Federalno ministarstvo zdravstva i Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova u skladu sa članom 142. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Federacije BiH.

Kantonalna uprava civilne zaštite vrši upravni nadzor u odnosu na pitanja koja su predvidena članom 143. i 144. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Federacije BiH.

Inspeksijski nadzor vrši Federalna i Kantonalna uprava civilne zaštite, Federalno i Kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova, šumarski inspektor u šumama i šumskom zemljištu, poljoprivredni inspektor na poljoprivrednom zemljištu i inspektori na zaštićenim područjima prirodnog i kulturno - historijskog naslijeda.

6.4. Mjere obezbjeđenja izvršenja plana

Rukovodilac Općinske službe civilne zaštite će odrediti dinamiku sproveđenja mjera i aktivnosti koje su predviđene ovim Planom i predložiti sredstva finansiranja u skladu sa članom 136. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09) koja se osiguravaju u budžetu Općine na prijedlog službe civilne zaštite.

Općina finansira:

- Obavljanje poslova zaštite od požara i vatrogastva iz člana 16. i 17. zakona koji su u nadležnosti Općine i općinske Službe civilne zaštite;
- Organiziranje, pripremanje, materijalno opremanje i stručna obuka i osposobljavanje profesionalne vatrogasne jedinice koju osniva Općina;
- Učešće u saniranju posljedica na području općine koje nastanu požarom ili eksplozijom radi stvaranja neophodnih uslova za život ljudi na nastrandalom području od požara, u skladu sa materijalnim mogućnostima Općine;
- Pružanje pomoći dobrovoljnim vatrogasnim društvima osnovanim na području općine za finansiranje određenih poslova iz njihove nadležnosti od značaja za zaštitu od požara i vatrogastvo, a posebno za finansiranje dobrovoljnih vatrogasnih jedinica osnovanim u tim društvima;
- Plate i druge naknade predviđene zakonom za građane i lica u radnom odnosu za njihovo učešće u gašenju požara kao i naknade za korištenje njihovih prevoznih, tehničkih i drugih sredstava te opreme koja se koristi u gašenju požara po naredbi Općinskog štaba Civilne zaštite;
- Druge potrebe u oblasti zaštite od požara i vatrogasne djelatnosti iz nadležnosti općine.



Federacija Općini pruža pomoć u finansiranju poslova predviđenih u članu 134. stav 1. tačke 3., 4., 6., 8. i 9. a Kanton iz člana 135. stav 1. tačke 3., 4., 6. i 9. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu.

Način finansiranja zaštite od požara i finansiranje vatrogastva regulisano je članom 131. i 132. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu i članom 137. do 141. pomenutog zakona.

Pravilnik, procjena i plan zaštite od požara koje donose pravna lica na području općina Jablanica i njihova druga opća akta u oblasti zaštite od požara, moraju biti uskladjeni sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu FBiH, kantonalnim zakonom, Metodologijom za izradu procjene ugroženosti od požara i Uredbom o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara.

Pored korištenja pravnih sredstava pri rješavanju o pravima i interesima pojedinaca i pravnih lica u djelokrugu zaštite od požara, nadležne Općinske službe obavještavat će Općinsko vijeće o stanju i pojavama od značaja za sprovodenje zakonitosti i o uočenim nepravilnostima u radu, kao i o nepridržavanju mjera zaštite od požara, određenih zakonom, drugim propisima i ovim Planom.

Pored mjera zaštite od požara predviđenih ovim Planom, Općinsko vijeće propisuje i druge mjere zaštite od požara, prema mjesnim prilikama i potrebama, kao i mjere za obezbjedenje provođenja ovog Plana.

6.5. Odgovornost za „organizovanje“, „provоđenje“ i „staranje“ zaštite od požara

Državni organi, pravna lica i druge institucije, dužni su donijeti vlastite Pravilnike zaštite od požara u skladu sa članom 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu u kojima će regulisati odgovornost za organizovanje, provođenje i staranje o mjerama zaštite od požara.

VII. NAČIN IZRADE, USKLAĐIVANJA, AŽURIRANJA I ČUVANJA PLANA ZAŠTITE OD POŽARA

7.1. Način izrade Plana zaštite od požara

Izraza plana zaštite od požara rađena je na osnovu programa rada za izradu plana zaštite i spašavanja i plana zaštite od požara u kome je načelnik Općine utvrdio stručna lica Instituta zaštite od požara i eksplozije – naučno istraživačke ustanove Sarajevo i Općine Jablanica za izradu plana kako je predviđeno članom 54. i 55. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine FBiH“, broj 08/11).

7.2. Usklađivanje plana zaštite od požara

Usklađivanje plana zaštite od požara Općine vrši se sa planom zaštite od požara Grada i Kantona, a na osnovu Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine FBiH“, broj 08/11).

U cilju rješavanja pitanja usklađivanja planova, dostavljaju se odgovarajući izvodi iz planova Kantona službi civilne zaštite Općine, a Općinska služba civilne zaštite dostavlja izvode iz svojih planova javnim preduzećima Općine radi realizacije utvrđenih zadataka u preduzećima.

Dostavljanje izvoda radi usklađivanja planova vrši se u roku od 30 dana od dana usvajanja plana od Općinskog vijeća Jablanica u skladu sa članom 63. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara.

7.3. Ažuriranje plana zaštite od požara

Plan zaštite od požara Općine, ažurira se jednom u toku kalendarske godine i to u prvom njenom kvartalu na osnovu novonastalih promjena koje su važne za zaštitu od požara.

7.4. Čuvanje plana zaštite od požara

Plan zaštite od požara čuva se u Službi civilne zaštite općine zajedno sa Procjenom ugroženosti od požara i Planom zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara općine od prirodnih i drugih nesreća.

Na osnovu Programa rada za izradu procjene ugroženosti i plana zaštite od požara koji je sačinjen na osnovu člana 54., a u vezi sa članom 55. stav 1. b) tačke 2. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/11), u izradi Plana zaštite od požara Općine Jablanica (u daljem tekstu Plan zaštite od požara) su učestvovali:

**VIII. PRILOZI****A. VAŽNI TELEFONSKI BROJEVI**

Redni br.	NAZIV SUBJEKTA	Broj telefona
1.	APOTEKA "DINA"	753 - 973
2.	APOTEKA "PARMA SHOP"	753 - 606
3.	AUTOBUSKA STANICA JABLJANICA	752 - 743
4.	BENZINSKA PUMPA "DELTA"	753 - 934
5.	BENZINSKA PUMPA "DEMIROVIĆ"	755 - 202
6.	BENZINSKA PUMPA "ENERGOPETROL" JABLJANICA	752 - 674
7.	BENZINSKA PUMPA "MAKSUMIĆ"	751 - 500
8.	BH MAK, URED MOSTAR	322 - 588
9.	BH TELEKOM	752 - 711
10.	CRVENI KRIŽ JABLJANICA	753 - 160
11.	DEŽURNI DISPEČER ED MOSTAR	502 - 112; 502 - 163
12.	DOM ZDRAVLJA JABLJANICA	124; 752 - 822
13.	ELEKTRO – DOLJANI	786 - 040
14.	ELEKTROPRENOS MOSTAR	320 - 093
15.	GRANIT JABLJANICA	752 – 367; 753 132
16.	HOTEL JABLJANICA	753 - 136
17.	JKP "JABLJANICA" JABLJANICA	753 - 376
18.	JP EP "HIDROELEKTRANE NA NERETVI" PODRUŽNICA JABLJANICA	758 - 100
19.	JP EP BIH, ELEKTRODISTRIBUCIJA JABLJANIC	751 - 200; 751 - 208
20.	JU "CENTAR ZA SOCIJALNI RAD" JABLJANICA	753 - 170
21.	JU "DJEĆIJE OBDANIŠTE" JABLJANICA	752 - 762
22.	JU "DOM ZA STARA I IZNEMOGLA LICA" JABLJANICA	753 - 408
23.	JU "GRADSKA APOTEKA" JABLJANICA	752 - 701
24.	JU "MUZEJ BITKA NA NERETVI" JABLJANIC	752 - 715
25.	JU OŠ "SULJO ČILIĆ" JABLJANICA	751 - 801
26.	JU SREDNJA ŠKOLA JABLJANICA	752 - 833
27.	MERHAMET	752 - 672
28.	OK "POD ISTIM SUNCEM" - KINO	753 - 475
29.	OPĆINA JABLJANICA	751 - 300
30.	OPERATIVNI CENTAR CIVILNE ZAŠTITE HNK	121; 327 - 387
31.	OPERATIVNI CENTAR CZ JABLJANICA	750 - 020; 751 - 308
32.	OPERATIVNI CENTAR MUP HNK, PS JABLJANICA	122; 752 - 660
33.	POŠTA JABLJANICA	751 - 102
34.	RADIO TELEVIZIJA JABLJANICA	752 – 850
35.	RAZVODNO POSTROJENJE	752 - 622
36.	SLUŽBA CIVILNE ZAŠTITE	751 - 315
37.	ŠUMARSTVO "JABLJANICA"	752 - 761
38.	TRAFOSTANICA 110/X	752 - 678
39.	VETERINARSKA STANICA JABLJANICA	752 - 817
40.	ŽELJEZNIČKA STANICA DONJA JABLJANICA	754 - 043

**NARUČITELJ: OPĆINA JABLJANICA**

Pere Bilića 25,
88420 Jablanica

PROJEKT: PLAN ZAŠTITE OD POŽARA OPĆINE JABLJANICA**IZVRŠITELJ: INZA d.o.o. SARAJEVO**

Vitomira Lukuća br.12a
Sarajevo

Zaposlenici Instituta:

	Ime i prezime	Stručna spremam	Kontakt e-mail.
1	Slađana Rašević	Dip.ing. elektrotehnike	sladjana.rasevic.inzagroup.eu
2	Dika Avdibegović	Dipl.ing. mašinstva	dikaavdibegovic@inzagroup.eu
3	Mr.Senid Osmanković	Dipl.ing. mašinstva	senidosmankovic@inzagroup.eu
4	Mr.Elvir Topalović	Dipl.politolog sigurnosti	elvirtopalovic@inzagroup.eu
5	Amer Salihović	Dipl. politolog sigurnosti	amersalihović@inzagroup.eu
6	Mr. Lejla Tanović	Dipl.ing.arhitekture	lejlatanović@inzagroup.eu
7	Edin Šenderović	Dipl.ing. arhitekture	edinsenderovic@inzagroup.eu
8	Galib Avdić	Dipl.ing.saobraćaja	galibavdic@inzagroup.eu
9	Admir Tatarin	Dipl.pravnik	admirtatarin@inzagroup.eu

Konsultanti:

	Ime i prezime	Stručna spremam
1	Dr.sci. Ferdo Pavlović	Dipl. ing. hemije (doktor nauka, zamjenik predsjedavajućeg Naučnog vijeća za razvoj Instituta, član Uprave Instituta)
2	Dr.sci.Sanin Džidić	Dipl. ing. građevinarstva – Izvršni direktor instituta, član CEN/TC 127 “Fire Safety in Building i član BAS/TC 37 “Sigurnost građevine od požara”.

Plan zaštite od požara je urađen u 6 (šest) istovjetnih primjeraka. 5 (pet) primjeraka Plana zaštite od požara dostavljeno je općini Jablanica (od kojih je 1 (jedan) priložen u elektronskoj formi), a 1 (jedan) primjerak je uložen u arhivu Instituta zaštite od požara i eksplozije. Plan ima 53 (pedesettri) numerisane stranice. Umnožavanje i tehnička obrada izvršena je u Institutu.



Na osnovu člana 16., tačka 5. i člana 21., stav 2. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09), člana 65., stav 2. tačka 2. Uredbe o sadržaju i načinu izrade Planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine Federacije BiH“, broj: 8/11) i člana 18. Statuta Općine Jablanica („Službeni glasnik Općine Jablanica“, broj: 2/09), Općinsko vijeće Jablanica, na XVII sjednici održanoj 27.03.2014. godine, d o n o s i

ODLUKU o usvajanju Plana zaštite od požara općine Jablanica

I

Općinsko vijeće Jablanica usvaja Plan zaštite od požara općine Jablanica.

II

Sastavni dio ove Odluke čini dokument „Plan zaštite od požara općine Jablanica“ izrađen od Instituta zaštite od požara i eksplozija INZA Sarajevo.

III

Ova Odluka stupa na snagu danom objavlјivanja u „Službenom glasniku Općine Jablanica“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLJANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-588-2/14-XVII
Datum, 27.03.2014.godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.,s.r.

Na osnovu člana 123. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Službene novine FBiH broj 52/09) i člana 18. Statuta općine Jablanica („Službeni glasnik općine Jablanica“, broj 2/09), te saglasnosti date od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNK (broj: UPI-11-07-26-667-3/13 od 04.12.2013. godine) općinsko vijeće Jablanica, na XVIII sjednici održanoj dana 30.04.2014. godine, d o n o s i

ODLUKU o usvajanju Programa gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države na području općine Jablanica

Član 1.

Usvaja se Program gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države na području općine Jablanice.

Član 2.

Sastavni dio ove Odluke je dokument Program gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države na području općine Jablanica.

Član 3.

Na Program gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države na području općine Jablanice saglasnost je dalo Ministarstvo Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanskog kantona Rješenjem broj:UPI-11-07-26-667-3/13 od 04.12.2013.godine.

Član 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i biti će objavljena u „Službenom glasniku općine Jablanica“.



Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02- 828-2-O/14-XVIII
Jablanica, 30.04.2014. god.

PREDSEDJAVAČI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.s.r.

Na osnovu člana 123.stav 1.Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službene novine FBiH“, broj 52/09) i u skladu sa Strategijom gospodarenja poljoprivrednim zemljištem na području Federacije Bosne i Hercegovine koja je usvojena Odlukom o usvajanju Strategije gospodarenja i Akcionog plana za provedbu Strategije gospodarenja poljoprivrednim zemljištem na području Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 10/12), članom 18 Statuta Općine Jablanica („Sl.glasnik Općine“ broj: 2/09), Općinsko vijeće Općine Jablanica, na XVIII sjednici održanoj dana 30.04.2014.godine Odlukom je usvojilo

PROGRAM GOSPODARENJA POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM U VLASNIŠTVU DRŽAVE ZA PODRUČJE OPĆINE JABLICA

I OPĆE ODREDBE

Ovim Programom određuje se raspolaganje poljoprivrednim zemljištem u državnom vlasništvu za područje općine Jablanica (u dalnjem tekstu: državno poljoprivredno zemljište).

Ovaj Program izrađuje se za područje općine Jablanica i primjenjivati će se na njenom teritoriju.

Raspolaganje poljoprivrednim zemljištem iz stava 1. ovog člana zasniva se na podacima iz katastra, zemljišnih knjiga i dodatne dokumentacije kojom raspolažu jedinica lokalne samouprave i korisnici zemljišta u državnom vlasništvu.

Program sadrži:

- ukupne površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države,
- podatke o dosadašnjem raspolaganju poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države (podatke o sadašnjim korisnicima),
- podatke o površinama određenim za povrat imovine,
- površine određene za zakup,
- površine određene za koncesiju,
- površine određene za ostale načine raspolaganja,
- površine određene za zamjenu,
- lokaciju gdje će se deponirati rodni i potencijalno rodni sloj zemljišta (kod promjene namjene poljoprivrednog zemljišta),
- minirane površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

II CILJEVI ZEMLJIŠNE POLITIKE

Zemljišna politika sadržana je u skupu mjera kojima se utječe na racionalno raspolaganje poljoprivrednim zemljištem kao dobrom od interesa za Općinu Jablanica i Hercegovačko-neretvanski kanton/županiju.

Mjere zemljišne politike su:

- dodjela prava korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, koja obuhvata davanje u zakup i koncesiju poljoprivrednog zemljišta radi obavljanja poljoprivredne djelatnosti,
- unaprijeđenje gospodarenja poljoprivrednim zemljištem, koje obuhvata radnje oko grupiranja zemljišta u veće i pravilnije čestice uz izgradnju saobraćajnica, hidrotehničkih, hidromelioracijskih i agromelioracijskih zahvata oko uređenja tla,
- zaštita poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja, obuhvata registrovanje, sprječavanje i saniranje oštećenja poljoprivrednih tla nastalih onečišćenjem, radi omogućavanja proizvodnje zdrave hrane i zaštite okoliša.



III GOSPODARENJE DRŽAVNIM POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM

Osnovna načela raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljишtem biti će:

- Državno poljoprivredno zemljишte mora biti u funkciji poljoprivredne proizvodnje uzimajući u obzir radicijsku proizvodnju našeg kraja;
- Promjenu namjene poljoprivrednog zemljишta u nepoljoprivredne svrhe provoditi u skladu s dokumentima prostornog uređenja i drugim propisima lokalne samouprave;
- Za poljoprivredno zemljишte u vlasništvu države koje je predviđeno Programom za davanje pod zakup Općina Jablanica će raspisati javni poziv, uz uslov da se poljoprivredno zemljишte daje u zakup fizičkim ili pravnim osobama koje su registrovane i bave se poljoprivrednom djelatnošću.

Odluku o raspisivanju javnog poziva za zakup poljoprivrednog zemljишta u vlasništvu države donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

IV UVOD (*klima – reljef – zemljšni kapaciteti*)

Općina Jablanica spada u manje razvijene sredine kada je u pitanju poljoprivredna proizvodnja. I pored te činjenice naša općina je u postratnom periodu među prvima pristupila izradi Strategije razvoja poljoprivrede Općine Jablanica. Nakon detaljne pripreme i njene izrade Strategija je usvojena od strane Općinskog vijeća na period od 2003. do 2008. godine. Nakon njenog isteka svi njeni bitni sadržaji su preuzeti u Strategiji razvoja Općine Jablanica.

U tom periodu uz finansijsku i drugu pomoć Općine Jablanica organizovana su stručna predavanja iz oblasti poljoprivrede u svim mjesnim zajednicama, pokrenut je otkup mlijeka, pojačan uzgoj ovaca, počelo se sa poljoprivrednom proizvodnjom u zatvorenom prostoru-plastenička proizvodnja, pokrenuta proizvodnja konzumne ribe, uzgoj jestivih gljiva i drugo. Sve naprijed navedeno govori nam da Općina Jablanica posjeduje prirodne resurse povoljne za organizovanje poljoprivredne proizvodnje karakteristične za naše klimatske i reljefne uslove.

Izradom i donošenjem ovo Programa gospodarenja zemljишtem u vlasništvu države na području općine Jablanica tako se stvaraju uslovi za intenzivniju poljoprivrednu proizvodnju.

Klima

Općina Jablanica na svom području, imajući u vidu njene reljefne karakteristike, ima djelovanje dva klimatska tipa.

Dominira uticaj kontinentalnog tipa klime karakterističan za planinske regije sa nižim prosječnim mjesecnim temperaturama nego što bi se moglo očekivati obzirom na geografsku širinu na kojoj se ovo područje nalazi.

Zahvaljujući toku rijeke Neretve uz njene kanjone sa juga dopiru tople vazdušne mase koje su karakteristične u jednom užem pojasu i zahvaljujući njima u tom prostoru osjeća se uticaj mediteranskog tipa klime.

Reljef

Reljef Općine Jablanica dijeli se u dvije reljefne zone. Prva reljefna zona koja je i dominantna je planinski dio koji obuhvata obronke planinskih masiva Prenja i Čvrsnice. Ovaj dio karakterišu kraška polja, planinski pašnjaci i druge blaže reljefske forme.

Druga reljefna zona obuhvata doline vodotoka, pritoka Neretve i hidroakumulacija Jablaničkog i Grabovačkog jezera. Sa reljefskog aspekta vrijedne pažnje su doline rijeke Doljanke u sklopu masiva Čvrsnice sa zapadne strane i dolina rijeke Draganjke u sklopu masiva Prenja sa istočne strane.

Zemljšni kapaciteti

Poljoprivredno zemljишte, u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljisu, je zemljishće koje se koristi za poljoprivrednu proizvodnju: oranice, vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci, ribnjaci, trstici, močvare i drugo zemljishće koje bi se po svojim prirodnim i ekonomskim osobinama najbolje moglo koristiti za poljoprivrednu proizvodnju.

Obradivim poljoprivrednim zemljishtem, u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljisu smatraju se : oranice (njive), vrtovi, voćnjaci, vinogradi i livade.

Oraničnim poljoprivrednim zemljishtem u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljisu smatraju se oranice (njive) i vrtovi



Neobradivim poljoprivrednim zemljištem u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljištu smatraju se pašnjaci, ribnjaci, trstici i močvare.

Minirano poljoprivredno zemljište, kao i zemljište za koje se opravdano sumnja da je minirano, smatra se poljoprivrednim zemljištem, ali se ne može koristiti za poljoprivrednu proizvodnju do dana uklanjanja mina i neeksplodiranih ubojitih sredstava, odnosno njegovog deminiranja ili do obavljanja stručnog uviđaja i davanja nalaza od ovlaštene institucije.

Šumsko, građevinsko i/ili drugo nepoljoprivredno zemljište nakon privođenja kulturi, odnosno poljoprivrednoj proizvodnji, smatraju se poljoprivrednim i uvrštavaju se u jednu od kategorija poljoprivrednog zemljišta.

Neizgrađeno građevinsko zemljište do privođenja konačnoj namjeni mora se održavati sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju, odnosno poljoprivredno zemljište kojem je planom prostornog uređenja utvrđena druga namjena koristi se za poljoprivrednu proizvodnju sve dok rješenje o odobrenju za građenje objekata, odnosno izvođenje drugih radova ne postane konačno.

V UKUPNE POVRŠINE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U VLASNIŠTVU DRŽAVE

Ukupne površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području Općine Jablanica, prema podacima iz katastra zemljišta i zemljišnih knjiga, a koje je predmet ovog Programa iznosi : **494,0287 ha**, i to:

R.b.	Katastarska općina	Ukupna površina ha
1.	Čehari	1,2951 ha
2.	Dobrigošće	31,0262 ha
3.	Donja Jablanica	0,7762 ha
4.	Dragan selo	0,6869 ha
5.	Doljani	2,2498 ha
6.	Glogošnica	0,7131 ha
7.	Lug	0,5508 ha
8.	Jablanica	0,7231 ha
9.	Mrakovo	15,3473 ha
10.	Ostrožac	17,8371 ha
11.	Rodići	9,7657 ha
12.	Risovac	372,6773 ha
13.	Slatina	2,5847 ha
14.	Sovići	37,7954 ha
Ukupno:		494,0287 ha

Površine poljoprivrednog zemljišta iz poglavља V ovog Programa, prema kulturi zemljišta obuhvataju:

Red. br.	Katastarska općina	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	bara, trstik, močvara ha	Ukupna površina ha
1.	Čehari	0	0	0	0,2959	0,6439	0,3553	0	1,2951
2.	Dobrigošće	1,3154			2,5685	20,8598	6,2825		31,0262
3.	D. Jablanica	0	0	0	0,0250	0,7512	0	0	0,7762
4.	Dragan selo	0	0	0	0,2542	0,3795	0,0532	0	0,6869
5.	Doljani	0	0	0	0	0,6920	1,5578	0	2,2498
6.	Glogošnica	0	0	0			0,7131	0	0,7131
7.	Lug	0	0	0	0,3962	0,1546		0	0,5508
8.	Jablanica		0	0	0,0418	0,5836	0,0977	0	0,7231



9.	Mrakovo	0,5562	0	0	1,9069	8,1611	4,7231	0	15,3473
10.	Ostrožac	0,9902	0	0	2,9970	11,2275	2,6224	0	17,8371
11.	Rodići	0,5309	0	0	0,6530	4,7779	3,8039	0	9,7657
12.	Risovac		0	0		1,7734	370,9039	0	372,6773
13.	Slatina	0,0306	0	0	0	0,8725	1,6816	0	2,5847
14.	Sovići	0,0709	0	0		14,2432	23,4813	0	37,7954
Ukupno:		3,4942	0	0	9,1385	65,1202	416,2758	0	494,0287

Podaci o površinama poljoprivrednog zemljišta navedeni u poglavlju V ovog Programa, obuhvataju poljoprivredno zemljište u vlasništvu države koje se u cijelosti nalazi izvan granica građevinskog područja naselja u skladu sa dokumentacijom prostornog uređenja, koji su na snazi u momentu donošenja ovog Programa.

Osnova za izradu Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države je Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Službene novine FBiH“, broj 52/09), Strategija gospodarenja poljoprivrednim zemljištem na području Federacije Bosne i Hercegovine, Karta upotrebne vrijednosti zemljišta Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije i prostorno planska dokumentacija Općine Jablanica.

Ovim Programom planiraju se površine određene za povrat imovine-restituciju, površine određene za zakup, površine određene za koncesiju, minirane površine, površine određene za zamjenu i ostale namjene.

Područja poljoprivrednog zemljišta navedena u poglavlju V ovog Programa iskazana su na grafičkim prilozima po katastarskim općinama, koji su priloženi u ovom Programu i njegov su sastavni dio.

VI DOSADAŠNJE RASPOLAGANJE DRŽAVnim POLJOPRIVREDnim ZEMLJIŠTEM

Poljoprivrednim zemljištem u državnom vlasništvu na području općine Jablanica, raspolažalo se u skladu sa odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službene novine Federacije“ broj 2/98).

Na području općine Jablanica nema privrednih ni drugih subjekata koji su do sada raspolažali sa državnim poljoprivrednim zemljištem.

VII DRŽAVNO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE ODREĐENO ZA ZAKUP

U skladu sa utvrđenim podacima iz poglavlja V ovog Programa, za potrebe zakupa u Općini Jablanica, određuju se sljedeće površine poljoprivrednog zemljišta:

Red. br.	Katastarska općina	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	bara, trstik, močvara ha	Ukupna površina ha
1.	Čehari	0				0,6439			0,6439
2	Dobrigošće	1,3154				20,8598			22,1752
3.	D. Jablanica	0				0,7512			0,7512
4.	Dragan selo	0				0,3795			0,3795
5.	Doljani	0				0,6121			0,6121
6.	Glogošnica	0				0			0
7.	Lug	0				0,1546			0,1546
8.	Jablanica	0				0,5836			0,5836
9.	Mrakovo	0,5562				8,1611			8,7173
10.	Ostrožac	0,9902				11,2275			12,2177
11.	Rodići	0,1568				0,7544			0,9112
12.	Risovac	0				1,7734			1,7734
13.	Slatina	0,0306				0,4799			0,5105



14.	Sovići	0,0709			14,2432			14,3141
UKUPNO:	3,1201	0	0	0	60,6242	0	0	63,7443

OPĆINA JABLJANICA K.O. ČEHARI

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
750	0	0	0	0	0,0471	0	0,0471
751	0	0	0	0	0,0756	0	0,0756
1482	0	0	0	0	0,3493	0	0,3493
1592	0	0	0	0	0,0575	0	0,0575
1593	0	0	0	0	0,0345	0	0,0345
1594	0	0	0	0	0,0440	0	0,0440
1609	0	0	0	0	0,0359	0	0,0359
Ukupno:	0	0	0	0	0,6439	0	0,6439

OPĆINA JABLJANICA K.O. DOBRIGOŠČE

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
379	0,0479				0,1176		0,1655
385	0				0,5056		0,5056
410	0				0,1240		0,1204
429	0				0,0902		0,0902
458	0				0,0181		0,0181
459	0				0,0135		0,0135
460	0				0,0130		0,0130
722	0				0,1090		0,1090
848	0				0,2082		0,2082
850	0				0,0821		0,0821
867	0				0,1905		0,1905
887	0				0,3066		0,3066
909	0				0,0890		0,0890
917	0				0,3424		0,3424
921	0				0,0745		0,0745
929	0				0,0200		0,0200
932	0				0,0170		0,0170
938	0				0,6495		0,6495
969	0,1394				0		0,1394
974	0				0,0744		0,0744
1001	0				0,0785		0,0785
1062	0				0,1542		0,1542
1064	0				0,0948		0,0948
1069	0				0,2389		0,2389
1071	0				0,0793		0,0793
1207	0				0,3694		0,3694
1217	0				0,0898		0,0898
1218	0				0,6375		0,6375
1240	0				0,3605		0,3605
1265	0				0,2777		0,2777
1276	0				0,3756		0,3756
1303	0				0,0067		0,0067
1304	0				0,4622		0,4622



1322	0				0,7047		0,7047
1323	0				0,0270		0,0270
1327	0				0,3225		0,3225
1349	0				0,1400		0,1400
1351	0				0,1106		0,1106
1352	0				0,1298		0,1298
1361	0				0,1020		0,1020
1364	0				0,1800		0,1800
1365	0				0,1470		0,1470
1371	0				0,0775		0,0775
1380	0				0,1033		0,1033
1383	0				0,0694		0,0694
1386	0				0,3814		0,3814
1389	0				0,0349		0,0349
1397	0				0,0210		0,0210
1428/1	0				0,0686		0,0686
1434	0,0205				0,0931		0,1136
1436	0				0,8224		0,8224
1500	0				0,0149		0,0149
1505	0				0,0598		0,0598
1511	0				0,1562		0,1562
1512	0				0,1042		0,1042
1514	0				0,0573		0,0573
1515	0				0,2324		0,2324
1519	0				0,0751		0,0751
1520	0,0462				0		0,0462
1526	0,0499				0		0,0499
1527	0,1102				0		0,1102
1529	0				0,0963		0,0963
1536	0				0,2633		0,2633
1589	0,0792				0		0,0792
1660	0,0169				0		0,0169
1667	0,0151				0		0,0151
1668	0,0901				0		0,0901
1669	0				0,0315		0,0315
1684	0				0,1203		0,12103
1685	0				0,0277		0,0277
1746	0				0,0239		0,0239
1770	0				0,0560		0,0560
1771	0				0,0717		0,0717
1772	0				0,1157		0,1157
1826	0,0799				0		0,0799
1828	0				0,1119		0,1119
1829/3	0				0,2655		0,2655
1829/4	0				0,1636		0,1636
1836	0,1054				0		0,1054
1851	0,1039				0		0,1039
1853	0,0142				0		0,0142
1864	0				0,0148		0,0148
1865	0				0,0692		0,0692



1866	0				0,0652		0,0652
1868	0				0,0742		0,0742
1869	0				0,0652		0,0652
1870	0				0,0774		0,0774
1872	0				0,1522		0,1522
1874	0				0,1506		0,1506
1885	0				0,3174		0,3174
1886	0,0519				0		0,0519
1888	0				0,1502		0,1502
1889	0,0397				0		0,0397
1890	0				0,1360		0,1360
1919	0				0,1266		0,1266
1926	0				0,1070		0,1070
1927	0,0600				0		0,0600
1928	0				0,1356		0,1356
2041/1	0				0,0551		0,0551
2050	0				0,0803		0,0803
2064	0				0,1866		0,186
2089	0				0,0463		0,0463
2124	0				0,3156		0,3156
2128	0				0,0265		0,0265
2133	0				0,4243		0,4243
2138	0				0,1988		0,1988
2146	0				0,1773		0,1773
2149	0				0,0551		0,0551
2184	0				0,1851		0,1851
2185	0				0,2556		0,2556
2214	0				0,1760		0,1760
2225	0,0304				0		0,0304
2235	0				0,0479		0,0479
2242	0				0,1067		0,1067
2256	0				0,1162		0,1162
2263	0				0,4027		0,4027
2265	0				0,2832		0,2832
2266	0				0,2353		0,2353
2267	0				0,2134		0,2134
2277	0				0,1204		0,1204
2295	0				0,0642		0,0642
2299	0				0,0523		0,0523
2304	0,0404				0		0,0404
2348	0				0,1005		0,1005
2350	0				0,0512		0,0512
2351	0				0,1194		0,1194
2352	0				0,0230		0,0230
2354	0,0501				0		0,0501
2531	0				0,1242		0,1242
2557	0				0,0420		0,0420
2558	0				0,0325		0,0325
2559	0				0,0355		0,0355
2600/2	0				0,0972		0,0972

2610	0				0,1792		0,1792
2615	0,1241				0		0,1241
2616	0				0,1231		0,1231
2629	0				0,2069		0,2069
2644	0				0,3282		0,3282
2674	0				0,0291		0,0291
2676	0				0,1489		0,1489
2686	0				0,1264		0,1264
2697	0				0,3776		0,3776
2698	0				0,0498		0,0498
2727	0				0,0813		0,0813
2752	0				0,0961		0,0961
2826	0				0,6690		0,6690
2838	0				0,2725		0,2725
2864	0				0,2269		0,2269
Ukupno:	1,3154	0	0	0	20,8598	0	22,1752

OPĆINA JABLANICA K.O. DONJA JABLANICA

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
1074	0				0,0324		0,0324
1102	0				0,1842		0,1842
1103	0				0,1625		0,1625
1104	0				0,2141		0,2141
1109	0				0,0755		0,0755
1156	0				0,0798		0,0798
Ukupno:	0				0,7512		0,7512

OPĆINA JABLANICA K.O. DRAGAN SELO

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
1014	0				0,0274		0,0274
1688	0				0,0220		0,0220
1703	0				0,0436		0,0436
2028	0				0,0707		0,0707
2035	0				0,1606		0,1606
2439	0				0,0552		0,0552
Ukupno:	0				0,3795		0,3795

OPĆINA JABLANICA K.O. DOLJANI

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
1116	0				0,0912		0,0912
1118	0				0,3071		0,3071
1761	0				0,0301		0,0301
3298	0				0,1837		0,1837
Ukupno:	0				0,6121		0,6121

OPĆINA JABLANICA K.O. LUG

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
95	0				0,0215		0,0215



99	0				0,0184		0,0184
450	0				0,0537		0,0537
1610	0				0,0610		0,0610
Ukupno:	0				0,1546		0,1546

OPĆINA JABLANICA K.O. JABLANICA

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
3135	0				0,0602		0,0602
3142	0				0,0431		0,0431
3144	0				0,0321		0,0321
3148	0				0,1494		0,1494
3149	0				0,1424		0,1424
3150	0				0,1564		0,1564
Ukupno:	0				0,5836		0,5836

OPĆINA JABLANICA K.O. MRAKOVO

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
378	0,0726				0		0,0726
764/2	0				0,3331		0,3331
765/2	0,1144				0		0,1144
769	0				0,2960		0,2960
934	0				0,0844		0,0844
995	0				0,0910		0,0910
1077	0,0654				0		0,0654
1104/2	0				0,0110		0,0110
1145	0				0,1480		0,1480
1161	0				0,1467		0,1467
1175	0,0963				0		0,0963
1176	0				0,1550		0,1550
1178	0				0,1264		0,1264
1179	0				0,0119		0,0119
1180	0				0,0263		0,0263
1188	0				0,1358		0,1358
1214	0				0,0385		0,0385
1215	0				0,0735		0,0735
1219	0				0,6232		0,6232
1246	0				0,5687		0,5687
1510	0				0,0984		0,0984
1527	0				1,0948		1,0948
1537	0				0,7392		0,7392
1538	0				0,4655		0,4655
1539	0				0,1603		0,1603
1595	0				0,1436		0,1436
1599	0				0,2595		0,2595
1601	0				0,1491		0,1491
1620	0				0,1666		0,1666
1628	0				0,0858		0,0858
1644	0				0,0934		0,0934
1670	0				0,0283		0,0283

1687	0				0,0617		0,0617
1734	0				0,1368		0,1368
1842	0				0,1590		0,1590
1991	0				0,1090		0,1090
2199	0				0,1366		0,1366
2203	0				0,0149		0,0149
2249	0,0289				0		0,0289
2250	0				0,0737		0,0737
2251	0				0,0698		0,0698
2271	0				0,0360		0,0360
2273	0				0,0493		0,0493
2274	0				0,0608		0,0608
2310	0,0438				0		0,0438
2312	0				0,0241		0,0241
2498	0				0,3084		0,3084
2579	0,0361				0		0,0361
2585	0				0,0682		0,0682
2586	0				0,0588		0,0588
2589	0				0,1372		0,1372
2590	0,0433				0		0,0433
2591	0,0554				0		0,0554
2592	0				0,1466		0,1466
2594	0				0,1501		0,1501
2670/3	0				0,0061		0,0061
Ukupno:	0,5562				8,1611		8,7173

OPĆINA JABLJANICA K.O. OSTROŽAC

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
559	0				0,0702		0,0702
560	0,0184				0,0381		0,0565
625	0				0,0867		0,0867
692	0				0,1633		0,1633
724	0,0374				0		0,0374
725	0,0336				0		0,0336
726	0,0528				0		0,0528
729	0				0,1036		0,1036
732	0				0,1715		0,1715
733	0,0571				0		0,0571
802	0				0,4727		0,4727
804	0				0,1198		0,1198
813	0,0363				0		0,0363
817	0				0,0762		0,0762
833	0,0279				0		0,0279
860	0,0285				0		0,0285
867	0,2979				0		0,2979
883	0				0,0865		0,0865
889	0				0,1494		0,1494
893	0				0,0965		0,0965
908	0				0,0400		0,0400
912	0				0,3457		0,3457



919	0				0,1264		0,1264
920	0,1754				0		0,1754
921	0				0,4116		0,4116
922	0				0,1712		0,1712
951	0				0,1854		0,1854
954	0,1389				0		0,1389
963	0				0,0640		0,0640
964	0,466				0		0,0466
1067	0				0,5574		0,5574
1069	0				0,1521		0,1521
1070	0				0,1736		0,1736
1072	0				0,2862		0,2862
1077	0				0,7746		0,7746
1091	0				0,2374		0,2374
1092	0				0,1596		0,1596
1109	0				0,0868		0,0868
1115	0,0204				0,0183		0,0387
1116	0,0190				0,0154		0,0344
1137	0				0,1427		0,1427
1140	0				0,1996		0,1996
1167	0				0,4012		0,4012
1169	0				0,6512		0,6512
1172	0				0,2770		0,2770
1173	0				0,3777		0,3777
1176	0				0,8035		0,8035
1238	0				0,1755		0,1755
1307	0				0,5703		0,5703
1317	0				0,1779		0,1779
1575	0				0,0532		0,0532
1576	0				0,2495		0,2495
1627	0				0,0197		0,0197
1692	0				0,1264		0,1264
1716	0				0,2088		0,2088
1768	0				0,3673		0,3673
1780	0				0,0799		0,0799
1805	0				0,5174		0,5174
1809	0				0,1428		0,1428
1811	0				0,2457		0,2457
Ukupno:	0,9902	0	0	0	11,2275		12,2177

OPĆINA JABLJANICA K.O. RODIĆI

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
220	0				0,0413		0,0413
306	0,0901				0		0,0901
685	0				0,0239		0,0239
871	0				0,0398		0,0398
971	0				0,2720		0,2720
972	0,0667				0		0,0667
973	0				0,0601		0,0601
999	0				0,0542		0,0542

1011	0				0,0536		0,0536
1013	0				0,0140		0,0140
1064	0				0,0185		0,0185
1182	0				0,0464		0,0464
1378	0				0,1306		0,1306
Ukupno:	0,1568	0	0	0	0,7544	0	0,9112

OPĆINA JABLJANICA K.O. RISOVAC

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
406	0				0,0655		0,0655
469	0				0,2332		0,2332
741	0				0,8203		0,8203
1529	0				0,2639		0,2639
1736	0				0,0826		0,0826
2032	0				0,3079		0,3079
Ukupno:	0				1,7734		1,7734

OPĆINA JABLJANICA K.O. SLATINA

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
411	0				0,1187		0,1187
899	0				0,0135		0,0135
902	0				0,0432		0,0432
947	0				0,0888		0,0888
1585	0,0306				0,1632		0,1938
1646	0				0,0525		0,0525
Ukupno:	0,0306				0,4799		0,5105

OPĆINA JABLJANICA K.O. SOVIĆI

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
689	0				0,0800		0,0800
691	0				0,2109		0,2109
739	0				0,2589		0,2589
1630	0				3,3104		3,3104
1632	0				0,2218		0,2218
1634	0				0,5446		0,5446
1636	0				1,5937		1,5937
1693	0				1,3501		1,3501
1792	0				0,1565		0,1565
1810	0				0,4826		0,4826
1900	0				1,4807		1,4807
1918	0				0,4518		0,4518
1961	0				0,2249		0,2249
1981	0				0,4714		0,4714
2046	0				0,0920		0,0920
2119	0				0,4973		0,4973
2165	0				0,4892		0,4892
2199	0				0,8529		0,8529
2202	0				0,1811		0,1811



2891	0				0,4099		0,4099
3041	0				0,0246		0,0246
3163	0				0,1288		0,1288
3263	0				0,0782		0,0782
3606	0,0440				0,6290		0,6730
3652	0,0269				0,0219		0,0488
Ukupno:	0,0709				14,2432		14,3141

Površine iz prethodnog poglavlja dati će se u zakup pravnim i fizičkim osobama na rok:
 -maksimalno do 25 godina za podizanje voćnjaka i rasadnika,
 -za ostalo poljoprivredno iskorištavanje do 10 godina (plastenici, povrtlarski rasadnici, rasadnici za ukrasno-dekorativno bilje i dr.).

VIII DRŽAVNO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE ODREĐENO ZA KONCESIJU

U skladu sa utvrđenim podacima iz poglavlja V ovog Programa, za potrebe davanja pod koncesiju u Općini Jablanica, određuju se sljedeće površine poljoprivrednog zemljišta:

Red. br.	Katastarska općina	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	bara, trstik, močvara ha	Ukupna Površina ha
1.	Ostrožac						1,3029		1,3029
2.	Risovac						348,1302		348,1302
3.	Sovići						15,7940		15,7940
Ukupno:		0	0	0	0	0	365,2271		365,2271

OPĆINA JABLJANICA K.O. OSTROŽAC

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
731						1,3029	1,3029
Ukupno:		0	0	0	0	1,3029	1,3029

OPĆINA JABLJANICA K.O. RISOVAC

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
740						3,3443	3,3443
942						3,7956	3,7956
2100/1						340,9903	340,9903
Ukupno:		0	0	0	0	348,1302	348,1302

OPĆINA JABLJANICA K.O. SOVIĆI

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
1871						4,3369	4,3369
3196						2,2133	2,2133
3414/1						9,2438	9,2438
Ukupno:		0	0	0	0	15,7940	15,7940

Površine iz prethodnog poglavlja dati će se pod koncesiju pravnim i fizičkim osobama na rok:
 -podizanje staklenika na period od 15 do 30 godina;
 -podizanje višegodišnjih nasada voćnjaka kontinentalnih kultura , bavljenje stočarskom proizvodnjom, ispašu stoke, uključujući ribarstvo, lov, ribolov i uzgoj ptica na period od 10 do 25 godina;
 -drugo poljoprivredno iskorištavanje na period od 10 do 20 godina;
 -rekreaciju, sport, turizam i ugostiteljstvo na period od 5 do 10 godina.



IX DRŽAVNO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE NAMIJENJENO ZA OSTALO RASPOLAGANJE

Analizirajući sve poljoprivredne površine na području općine Jablanica a koja su u vlasništvu općine Jablanica u toku izrade ovog Programa ne postoji inicijativa za zauzimanje poljoprivrednog zemljišta za neke druge svrhe kao što su (javne potrebe, zamjene i sl.). Prema tome općina Jablanica nema poljoprivrednog zemljišta namijenjenog za ostalo raspolaganje.

X PODRUČJA OPĆINE JABLICA ZA KOJA SU PODNESENI ZAHTJEVI ZA POVRAT IMOVINE PRIJAŠNJIM VLASNICIMA

Prema podacima Službe za imovinsko-pravne poslove Općine Jablanica, na području općine Jablanica nema podnesenih zahtjeva za povrat imovine.

Poljoprivrednim zemljištem koje podliježe restituciji raspolažu država Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Hercegovačko-neretvanski kanton i jedinica lokalne samouprave do momenta pravomoćnosti akta donesenog na osnovu propisa o restituciji kojima će biti regulisan povrat takvog zemljišta.

Nakon donošenja Zakona o restituciji, odredit će se novi kriteriji restitucije prava vlasništva oduzetih nekretnina, ovlaštenika prava na naknadu, kao i rokovi za potraživanje prava iz tog zakona.

XI MINIRANE POVRŠINE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U VLASNIŠTVU DRŽAVE NA PODRUČJU OPĆINE JABLICA

U skladu sa utvrđenim podacima iz poglavlja V ovog Programa u Općini Jablanica, sljedeće površine poljoprivrednog zemljišta su minirane:

Red. br.	Katastarska općina	Oranica ha	Vrt ha	vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	bara, trstik, močvara ha	Ukupna Površina ha
1.	Slatina					0,3924			0,3924
2.	Doljani					0,0799			0,0799
3.	Rodići	0,3741			0,5540	4,1391	2,4863		7,5535
Ukupno		0,3741	0	0	0,5540	4,4958	2,6019	0	8,0258

PREGLED MINIRANOG POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U VLASNIŠTVU DRŽAVE PO KATASTARSkim OPĆINAMA

OPĆINA JABLICA K.O. SLATINA

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
345					0,1031		0,1031
866					0,0506		0,0506
871					0,0756		0,0756
1678					0,0456		0,0456
1151					0,1175		0,1175
Ukupno:	0	0	0	0	0,3924	0	0,3924

OPĆINA JABLICA K.O. DOLJANI

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
3390					0,0799		0,0799
Ukupno:	0	0	0	0	0,0799	0	0,0799

OPĆINA JABLICA K.O. RODIĆI

Br.čestice	Oranica ha	Vrt ha	Vinograd ha	Voćnjak ha	Livada ha	Pašnjak ha	Ukupna površina ha
376					0,0751		0,0751
378					0,0662		0,0662



383					0,2945	0,2945
388					0,1139	0,1139
397				0,1537		0,1537
409				0,0513		0,0513
415				0,0569		0,0569
417					0,1296	0,1296
466	0,0448			0,0602		0,1050
492				0,0640		0,0640
519				0,0592		0,0592
520					0,1078	0,1078
521				0,0682		0,0682
699	0,0332					0,0332
700	0,0204		0,0375			0,0579
701			0,0461			0,0461
702				0,0965		0,0965
704			0,0878			0,0878
705			0,2199			0,2199
1382				0,2813		0,2813
1386				0,1306		0,1306
1395				0,1170		0,1170
1404					0,0563	0,0563
1422				0,3200		0,3200
1426				0,4100		0,4100
1428				0,1800		0,1800
1437					0,1111	0,1111
1446					0,2327	0,2327
1448					0,5612	0,5612
1449				0,0935		0,0935
1450					0,1156	0,1156
1451			0,0299			0,0299
1453/1	0,0936					0,0936
1453/2	0,0359					0,0359
1455/1	0,0357			0,0749		0,1106
1455/2				0,0837		0,0837
1456	0,1105					0,1105
1467			0,0870			0,0870
1468			0,0458			0,0458
1469				0,0842		0,0842
1475					0,1389	0,1389
1476				0,0672		0,0672
1477				0,2116		0,2116
1482					0,3026	0,3026
1483				0,2047		0,2047
1552				0,3246		0,3246
1555				0,2567		0,2567
1556				0,2783		0,2783
1563					0,1324	0,1324
1577				0,0800		0,0800
1646					0,0708	0,0708
1648					0,2345	0,2345

Izdavač: Općina Jablanica
Ulica: Pere Bilića 25
88420 Jablanica
tel: +387 36 752 651; 752 534
e-mail: jabl.o@bih.net.ba
www.jablanica.ba

Uređuje: STRUČNA SLUŽBA ZA POSLOVE OPĆINSKOG VIJEĆA
I OPĆINSKOG NAČELNIKA, ZAJEDNIČKE POSLOVE,
FINANSIJE LOKALNI, EKONOMSKI RAZVOJ I INVESTICIJE

Za izdavača: Šemska Šehić

Žiro račun: 1011510000002921
ID broj: 4227265360008

Štampa: IC štamparija Mostar



1663					0,0739		0,0739
Ukupno:	0,3741	0	0	0,5540	4,0235	2,6019	7,5535

XII POVRŠINE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U VLASNIŠTVU DRŽAVE NA PODRUČJU OPĆINE JABLANICA ODREĐENA ZA ZAMJENU

Radi racionalnog korištenja i stimulisanja procesa ukrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta u Hercegovačko-neretvanskom kantonu, može se vršiti zamjena poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu za poljoprivredno zemljište u privatnom vlasništvu, odnosno zamjena poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu za poljoprivredno zemljište u državnom vlasništvu, ali isključivo u svrhu bavljenja primarnom poljoprivrednom proizvodnjom.

Općina Jablanica do sada nije zaprimila nijedan zahtjev za zamjenu poljoprivrednog zemljišta, a u koliko bude u periodu od 2013-2018 rješavat će se u skladu sa zakonom

XIII – MONITORING I REJONIZACIJA

Zaštita tla općenito, a posebno poljoprivrednog zemljišta, spada u zaštitu prirodnih resursa i neodvojivi je dio koncepta održivog razvijanja, odnosno održivog razvijanja, odnosno održive poljoprivrede. Oštećenje tla je svaki proces ili skup procesa, koji dovodi u pitanje najvažnije uloge tla, odnosno negativno utječu na biljni i životinjski svijet. Monitoring zemljišta predstavlja trajno praćenje i registrovanje svih njegovih promjena u određenom prostoru i vremenu.

Trajno praćenje odnosno monitoring stanja poljoprivrednog zemljišta je trajno pratčenje svih promjena u poljoprivrednom zemljištu fizičkim, hemijskim, biološkim, a posebno sadržaj štetnih tvari.

Propisano je da navedene aktivnosti provodi Federalni zavod za agropedologiju, kantonalna ministarstva mjerodavna za poslove poljoprivrede, općinsko tijelo uprave mjerodavno za poslove poljoprivrede i ovlaštene znanstveno stručne institucije.

Kod praćenja stanja zemljišta, posebna pozornost обратит će se na :

- monitoring onečišćenja zemljišta,
- monitoring plodnosti tla,
- monitoring erozije,
- monitoring poplava i klizišta,
- monitoring gubitka organske tvari,
- monitoring zaslanjivanja zemljišta,
- monitoring prenamjene zemljišta.

XIV – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prilozi ovog Programa su:

- grafički prilog,
- popis poljoprivrednih katastarskih čestica,
- očitovanje Ureda za imovinsko-pravne poslove po zahtjevima za povrat imovine.

Ovaj Program stupa na snagu narednog dana od objavljivanja u „Službenom glasniku općine Jablanica“, i na isti je data saglasnosti od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanskog kantona Rješenjem broj:UPI-11-07-26-667-3/13 od 04.12.2013.godine.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLJANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02- 828-2/14-XVIII
Jablanica, 30.04.2014. god.

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc.